

Samrådsredogörelse

Mitt Värnamo 2035- Ny översiktsplan för Värnamo kommun

Innehåll

1. Vad är en samrådsredogörelse?.....	3
2. Hur har samrådet gått till och vad har gjorts inför samrådet?	4
3. Samrådsförslaget.....	6
4. Utskick, utställning och annonsering	6
5. Inlämning av synpunkter	6
6. Vilka har lämnat synpunkter?.....	6
7. Helhetssyn av samrådsvar	7
8. Synpunkter från Länsstyrelsen i Jönköping	8
8.1 Övergripande struktur	8
8.2 Digital karta	8
8.3 Riksintressen.....	9
8.4 Miljö kvalitetsnormer	9
8.5 LIS-områden	10
8.6 Hälsa Säkerhet	12
8.7 Kulturmiljö	13
8.8 Naturmiljö.....	14
8.9 Jordbruk.....	15
8.10 Klimatanpassning	15
8.11 Transport	15
8.11 Miljökonsekvensbeskrivning	16
8.12 Övrigt.....	16
9. Allmänhetens synpunkter	17
9.1 Övergripande.....	17
9.2 LIS-områden	18
9.3 Näringsliv och jordbruksmark.....	20
9.4 Ny bebyggelse och bostadsförsörjning	21
10. Intresseorganisationer, företag och politiska partier.....	22
10.1 Övergripande.....	22
10.2 Ny bebyggelse, bostadsförsörjning	24
10.3 Bebygga jordbruksmark.....	24
10.4 LIS-områden	27
10.5 Kommunikation	29

10.6 Övrigt.....	30
11. Interna myndigheter och bolag.....	31
11.1 Övergripande.....	31
11.2 Förslag till justeringar/borttagandet av ställningstaganden	32
11.3 Förslag till kompletteringar i text	32
11.4 Förslag till kompletterande ställningstaganden	34
11.6 Övrigt.....	34
12. Övriga interna synpunkter från avdelningar och tekniska förvaltningen	35
12.1 Övergripande.....	35
12.5 Teknisk försörjning och trafik	37
12.6 Risk och Säkerhet	38
12.7 Jordbruksmark.....	40
12.8 Övriga	41
13. Externa myndigheter	41
13.1 Länsstyrelsen i Jönköping	42
13.2 Övriga externa myndigheters synpunkter samt kommuner	42
14. Planen efter samrådet.....	46
14.1 Större förändringar i planförslaget.....	46
14.1.1 Attraktiv kommun	46
14.1.2 Goda kommunikationer	47
14.1.2 Utveckla mark och vattenresurser	48
14.1.3 Hållbar näringslivsutveckling.....	49
14.2 Större förändringar i planeringsunderlaget	50
14.3 Större förändringar i konsekvensbeskrivningen	50
15. Bilaga	50

1. Vad är en samrådsredogörelse?

Samrådsredogörelsen ingår som en bilaga till utställningshandlingen av översiktsplanen. Syftet med redogörelsen är att beskriva hur samrådet har gått till och vilka förändringar som föranletts av samrådet. Den ska även bemöta och redovisa synpunkter som inkommit. Ansvariga tjänstemän har läst samtliga synpunkter. Samrådsredogörelsen avgränsas till de synpunkter som har relevans för översiktsplanen. Detta för att underlätta läsbarheten av samrådsredogörelsen.

De synpunkter som har inkommit och inte bedömts ha bäring på översiktsplanen, men för andra projekt, såsom arbete med fördjupade översiktsplaner eller i andra kommunala förvaltningars arbeten, har sorterats ut och skickas vidare till dem eller de projekt som synpunkten berör. Samtliga inkomna synpunkter finns tillgängliga hos kommunen.

2. Hur har samrådet gått till och vad har gjorts inför samrådet?

Under åren 2009 till 2014 har kommunen arbetat fram 4 fördjupningar av översiktsplanen för kommunens större tätorter, Bredaryd, Forsheda, Bor och Rydaholm med omland. Endast en av dessa fördjupningar har antagits och är idag gällande, Forsheda. För de resterande fördjupningarna finns utställnings- och antagandehandlingar. I dessa fördjupningars regi arrangerades ett antal samrådsmöten vilket bland annat medförde att när arbetet att ta fram ny kommunövergripande översiktsplan inleddes år 2014 ville kommunen att inte inleda ytterligare initial samrådsdialog som annars är bruklig inom översiktsplaneringen.

Under arbetet att ta fram planhandlingarna har möten med myndigheterna, Länsstyrelsen och Trafikverket ägt rum löpande. Information kring översiktsplanen och delar av dess innehåll har getts under de landsbyggsdialoger som ägt rum under processens gång 2016-2017, Gällaryd, Ohs, Fryele Nydala och Hörle. Externt initierade möten har ägt rum med föreningar och organisationer, bland annat LRF:s kommunavdelning och med politiska partigrupper i kommunen.

Arbetet med att ta fram planhandlingarna som inleddes aktivt under 2015 har av olika anledningar dragit ut på tiden och färdiga samrådshandlingarna var inte sammanställda förrän till hösten 2017.

Bland annat på grund av tidsplanen som getts översiktsplanen och önskan om att ha en laga kraftvunnen plan inom 2018 har inneburit att man valt att enbart hålla en samrådsperiod, både för interna och externa parter. Detta har inneburit att planförslaget som samråts kring har varit relativt ofärdigt, vilket har medfört vissa betydande synpunkter som leder till att större revideringar av planförslaget kommer äga rum inför att planen ställs ut.

Inför samrådstiden

I stället för traditionella samrådsmöten under samrådstiden har kommunen valt att inför att planen ställdes ut för ett avslutande samråd att genom informationsmöten väcka frågan kring översiktsplanering och intresset för planförslaget. Dessa informationsmöten hölls i samtliga större tätorter för allmänheten och internt för förvaltningarna, likaså för politiken. Informationsmötena var både interaktiva och informativa och upplagda kring betydelsefulla frågor för planförslaget såsom strategi för bebyggelseutveckling, förslag till LIS-områden, kollektivtrafik, utbyggnad av cykelvägar, vindkraft, jordbruksmark och naturmiljöer. Syftet för mötena var i huvudsak att ge en insikt i vilka frågor som man utifrån sin verksamhet, förening, sammanslutning med fler ska bevaka och lämna synpunkter kring under det kommande samrådet.

Under de informationskvällar och möten som hållits inför samrådsperioden har drygt 60 personer deltagit. Hur många av dessa deltagare som privatperson eller som representant för förening eller organisation som också under samrådsperioden har lämnat sina synpunkter går inte att utläsa. Under dessa möten var framför allt de yngre målgrupperna underrepresenterade och de äldre överrepresenterade.

Datum och plats	Antal Ca.	
INTERNA MÖTEN		
Tekniska och Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen 21/9	30	
Kultur-, Omsorg-, Barn och Utbildning, service,	10-15	

Upphandling och Medborgarförvaltningen 26/9		
Politiken (nämndspresidier) 3/10	10	
	Totalt 55	
EXTERNA MÖTEN		
Värnamo 10/10	6-8	
Rydaholm 12/10	10	
Bredaryd 17/10	4	
Bor 19/10	20-25	
Forsheda 24/10	15	
Värnamo 31/10	10	
	Totalt 68	

Liknande möte har även skett med Finnvedens gymnasium och de elever som där har valt att läsa en kurs i ämnet geografi, politik och hållbar utveckling. Möten har även hållits med tillgänglighetsrådet i kommunen samt pensionärsföreningen, Aktiva seniorer.

Bild från mötet som hölls i Bor

Bild som visar utställningen av planen i Vårens bibliotek

Under samrådstiden

Under samrådstiden har verksamheter, föreningar, sammanslutningar med fler uppmuntrats att bjuda in kommunen till samrådsmöten vilket har inneburit att cirka fem möten av olika omfattning har hållits.

Utöver dessa initierade tillfällen har kommunen vid två tillfällen deltagit och informerat kring översiktsplanen vid landsbygdsdialoger, i orterna Åminne och Kärda.

3. Samrådsförslaget

Samrådsförslaget är framtaget av tjänstemän på Värnamo kommun i samarbete med projektets styrgrupp som består av politiker i samhällsbyggnadsnämnden. Det är också dessa som beslutar om de nödvändiga grindbesluten (program-, samråd- och utställningsbeslut) och beslut kring underlag i framtagandet av planen.

Samrådsförslaget består av tre stycken pdf-dokument som finns tillgängliga på kommunens hemsida www.varnmo.se/nyoversiktsplan. Här har även sedan mitten på samrådsperioden en digital kartjänst som redogör för de delar av översiktsplanen som har en geografisk koppling funnits samt en kortversion av planförslaget. På hemsidan har man under processens gång, fram till att samrådshandlingen ställts ut kunnat följa arbetet.

4. Utskick, utställning och annonsering

För att ge allmänheten möjlighet att inkomma med synpunkter har kommunen annonserat i lokaltidning, meddelat om processen genom sociala medier och publicerat nyheter på kommunens webbplats.

För att informera interna och externa myndigheter, organisationer, föreningar och närliggande kommuner ett särskilt meddelande om ett avslutande samråd för planförslaget skickats ut.

Planförslaget har under samrådstiden fysiskt varit utställt på samtliga bibliotek i kommunen och i stadshuset. Planförslaget har även funnits med i biblioteksbussen som når de mindre orterna som inte har ett bibliotek i kommunen. På grund av Värnamo stadsbiblioteks flytt till nya lokaler i gummifabriken har utställning där endast förekommit under samrådsperiodens sista del. Biblioteket i stadsdelen Våren har under flytten ersatt stadsbiblioteket med bland annat utökade öppettider.

5. Inlämning av synpunkter

Kommunen har efterfrågat skriftliga synpunkter, via e-post eller post under samrådsperioden för förslaget till ny kommunövergripande översiktsplan. Detta för att underlätta synpunkthanteringen för kommunen.

6. Vilka har lämnat synpunkter?

Samtliga inkomna synpunkter finns att tillgå på kommunen. Under samrådsperioden har cirka 55 synpunkter kommit in från interna och externa myndigheter, föreningar och privatpersoner med fler. Flera föreningar och organisationer har lämnat synpunkter. En övervägande del av dessa har en landsbygdskoppling och flera kommer från olika grupperingar inom LRF vilket inte heller det är så märkligt eftersom planförslaget till stor del hanterar landsbygdsområden och frågor kring jord- och skogsbruksmark.

Få privatpersoner har lämnat synpunkter på planförslaget vilket delvis var förväntat. Samrådet har främst riktats sig till föreningar och organisationer. I de fall privatpersoner har valt att lämna synpunkter så handlar dessa till övervägande del kring att man är berörd av planförslaget utifrån ett enskilt intresse.

Synpunktslämnande grupp	Antal synpunkter	Övrigt
Externa myndigheter	8	
Grannkommuner	3	
Politiska partigrupperingar	3	
Föreningar och organisationer	8	5 LRF 3 övriga

Interna myndigheter (nämnder och bolag)	8	
Övriga interna synpunkter (förvaltningar)	5	
Privatpersoner	20	12 kring LIS 8 övriga
Totalt	55	

7. Helhetssyn av samrådsvar

Under denna rubrik görs en övergripande sammanställning av företeelser och synpunkter i de inkomna samrådsvaran utifrån kategorierna privatpersoner, externa myndigheter, interna myndigheter och olika intresseorganisationer.

De inkomna synpunkterna behandlar såväl övergripande frågor som enskildheter i planförslaget och innehåller i många fall önskemål om kompletteringar och förtydliganden av planens innehåll.

Det är viktigt att betona att det är omöjligt att tillgodose samtliga intressen eftersom åsikter går isär. Det innebär att kommunen har ett ansvar att ta ställning till det allmännas bästa istället för det, ibland motstående, enskilda intresset. Vidare är det viktigt att påpeka att de inkomna synpunkterna inte är representativt för vad kommunens medborgare tycker i helhet, då de som har svarat inte kan anses utgöra ett representativt urval av invånarna i Värnamo kommun.

I vissa samrådsvar blir det tydligt att det skett en del missuppfattningar om vad en översiktsplan har för syfte vilket föranlett en del oro. En vanlig missuppfattning är att en översiktsplan är inriktad på genomförande. Översiktsplanen pekar dock enbart på möjligheter och ska ses som kommunens långsiktiga viljeinriktning, som ett vägledande dokument för den fortsatta planeringen.

Bland de mer vanligt förekommande synpunkterna bland de inkomna svaren och som kommer resultera i stora revideringar av planförslaget är synpunkter kring planförslagets omfattning som man från alla svarande grupper anser är för omfattande och att det föreligger ett behov av att reducera ställningstaganden. I nedanstående punktlista redogörs för andra mer vanligt förekommande synpunkter på planförslaget.

Synpunkt	Synpunktslämnare
Planförslagets omfattning och behov av att reducera antalet ställningstaganden.	Alla grupper
Konkretisera ställningstaganden i vissa fall och för andra önskemål om att generalisera dem.	Extern myndighet och intern myndighet
Befarar konflikt, mellan ny bostadsbebyggelse och jordbruk, generellt och specifikt för några utpekade områden.	Privatperson, intresseorganisationer
LIS-områden, två osäkra, 5 förslag till nya och justering av två.	Privatperson, intresseorganisation och extern myndighet.
Sakfel, siffror, namn, hänvisningar, m fl.	Alla grupper
Bostadsförsörjning i alla tätorter, även mindre.	Privatpersoner och intresseorganisationer
Komplettera planförslaget med behovet av strategisk planering för äldreomsorg.	Intern myndighet
Felaktig bild av näringslivet, industrin	Privatperson och intern myndighet
Felaktig bild av landsbygden	Privatperson
Undermålig karttjänst	Extern myndighet

8. Synpunkter från Länsstyrelsen i Jönköping

Länsstyrelsen i Jönköping har en särskild granskande roll av översiktsplanen i enlighet med plan- och bygglagen. Myndigheten ska efter avslutad utställning inkomma med ett granskningsyttrande som kommer att vara en del av själva planhandlingen.

8.1 Övergripande struktur

- Länsstyrelsen anser att förslaget till ny översiktsplan är ambitiöst och omfattande. Det har en bra struktur med en målbild som visar på en tydlig inriktning. Det är också bra att de fyra fokusområden som planförslaget är uppbyggt kring har valts utifrån en analys av kommunens utmaningar och möjligheter. Att dela in översiktsplanen i tre delar där planförslag, planeringsunderlag och konsekvensbeskrivning redovisas separat underlättar i vissa fall läsningen i och med att materialet är så omfattande.
- Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att se över antalet ställningstaganden och begränsa dem så att det är lättare att få en överblick.
- Länsstyrelsen anser också att ställningstagandena i många fall är alltför allmänt hållna och bör konkretiseras för att kunna vara vägledande och få bättre genomslag i nästa planeringssteg.
- Flera ställningstaganden saknar en koppling till mark- och vattenanvändning. I de fall det är möjligt att göra en sådan koppling bör ställningstagandena utvecklas, i övrigt kan det vara bättre att avstå från dessa ställningstaganden.
- Den prioritering som görs kring arbetet med fördjupade översiktsplaner kan lyftas fram som ställningstaganden.

Kommentar: Synpunkten kring att översiktsplanen är omfattande har kommit in från flera håll och samrådshandlingen kommer inför utställningen att revideras och ställningstaganden med en oklar koppling fysik planering kommer då att tas bort. Allmänt hållna ställningstaganden kommer där det är möjligt att konkretiseras och vissa kommer att avlägsnas ur planförslaget.

Omfattningen av planförslaget kommer att minskas genom att frågan kring LIS, landsbygdsutveckling i strandnära läge, lyfts ur planen och hanteras istället en till planen hörande tematisk översiktsplan som kommer följa översiktsplanen i den vidare beslutsprocessen. På det sättet ökas läsbarheten av övriga delar i översiktsplanen och skapar möjlighet för att framöver revidera utpekandet av LIS-områden utan att hela översiktsplanen måste beslutas på nytt.

Prioriteringen av arbetet med att ta fram fördjupningar av översiktsplanen lyfts in som ett mer klart ställningstagande.

De landsbygdsområden som kommunen i samrådshandlingen föreslog som lämpliga för kompletterande bostadsbebyggelse kommer även dessa att lyftas ur planförslaget. Kvar i planförslaget blir ställningstagandet för att verka för att komplettera bebyggelsegrupper utmed tätortsbandet. Kommunen avser istället att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för kommunens landsbygd och landsbygdsorter i vilken föreslagen på områden till kompletterande bostadsbebyggelse kan ingå. Detta för att ge tydliga riktlinjer för hur kommunen tänker kring markanvändning på landsbygden.

8.2 Digital karta

- Det bör finnas en tydligare koppling mellan ställningstagandena i det samlade planförslaget och den digitala kartan i de fall det finns en sådan koppling. Den digitala karttjänsten kan också behöva en bättre bakgrundskarta för att den ska bli läsbar.

Kommentar: Karttjänsten som följde samrådshandlingen kommer under planens utställning att ersättas med en så kallad StoryMap som på ett tydligare och mer pedagogiskt sätt redogör för planens ställningstaganden och geofysiska kopplingar. StoryMap:n kommer inte, och ska inte, fungera som kommunens digitala översiktsplan, utan är snarare ett kommunikativt sätt att förmedla översiktsplanens intentioner för mark- och vattenanvändning uttryckt i kartor och grafik.

8.3 Riksintressen

- De ställningstaganden som görs kopplat till riksintressena behöver konkretiseras så att kommunens vilja och verktyg för att säkerställa värdena synliggörs bättre. Det gäller särskilt ställningstaganden om riksintressen för kulturmiljö, naturmiljö och friluftsliv.
- Enligt planförslagets strategi för bebyggelseutveckling ser Länsstyrelsen fler områden där riksintressen för kulturmiljö kan beröras, t.ex. några av de föreslagna områdena för landsbygdsutveckling i strandnära läge och övriga föreslagna områden för landsbygdsutveckling.
- Det saknas ett riksintresse för naturvård i planeringsunderlaget, Trälsbomossen. I planeringsunderlaget namnges riksintresset Ingabomossen, Älmhultamaden och våtmark Os felaktigt.
- Det behöver tydligare framgå i text att Natura 2000-områden också utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Kommunen anger också i ställningstagande att kommunen inte ställer sig bakom delar av riksintresseområdet för vindkraft som ligger mellan Flåren och Furen. Länsstyrelsen gör liksom kommunen bedömningen att området har höga värden, bland annat för fåglar och fladdermöss, som gör att området är känsligt för vindkraft.
- Kartan över riksintressen i planeringsunderlaget saknar järnvägsstationer av riksintresse. Här kan med fördel även framtida väg och järnväg av riksintresse framgå.
- Ställningstagandet som gäller stoppområdet för höga objekt behöver omformuleras. Inom stoppområde för höga objekt behöver alla former av byggnationer över 20 meter skickas på remiss till Försvarmakten, det vill säga även inom sammanhållen bebyggelse. Hela Sveriges yta är också samrådsområde för höga objekt, vilket innebär att alla detaljplaner och bygglov som medför bebyggelse högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter inom sammanhållen bebyggelse, ska remitteras till Försvarmakten.

Kommentar: Översiktsplanen ställning för respektive riksintresse kompletteras genom att tabeller införs som redogör för kommunens ställningstagande för respektive riksintresseområde.

Det saknade riksintresset (Trälsbomossen) införlivas i planförslaget samt felaktig namngivning på Ingabomossen rättas till.

Texten revideras avseende Natura 2000-områden och kartan över riksintressen kompletteras med järnvägsstationer av riksintresse samt framtida och planerade riksintressen.

Ställningstagandet kring byggnation av höga objekt kompletteras med att all form av byggnation högre än 20 meter ska skickas på remiss till Försvarmakten inom stoppområde för höga objekt, högre än 45 meter inom tätort utanför det utpekade stoppområdet för höga objekt. Till Luftfartsverket samt berörda flygplatser ska remitteras alla planer som möjliggör byggnation högre än 20 meter.

8.4 Miljökvalitetsnormer

- Miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsternas status redovisas på ett bra sätt både i planeringsunderlaget och konsekvensbeskrivningen.

- Det behöver dock förtydligas i planeringsunderlaget att även vattenförekomster som inte har sänkt status har en miljö kvalitetsnorm som ska följas.
- Ställningstagandet på sid. 155 som handlar om miljö kvalitetsnormer för vatten är allmänt hållet och behöver förtydligas så att det framgår på vilket sätt kommunen ska verka för att miljö kvalitetsnormerna följs.
- Inom flera LIS-områden och områden för landsbygdsutveckling saknas information om hur VA frågan ska lösas. Det kan även vara rimligt att i planförslaget ange vilka krav på skyddsnivå som ska ställas på enskilda avlopp. Det framgår inte tydligt vad kommunen har för strategi för att minimera den negativa påverkan av föreslagna exploateringar inom LIS-områden med hårdgjorda ytor.
- Översiktsplanen behöver redovisa hur miljö kvalitetsnormerna för luft följs i Värnamo kommun, främst Värnamo stad. Om det inte är risk för att miljö kvalitetsnormerna överskrids så ska detta framgå av planen.

Kommentar: Planeringsunderlaget text kompletteras med information kring att alla vattenförekomster även de som inte har en sänkt status, har en miljö kvalitetsnorm som ska beaktas.

Avseende att konkretisera ställningstagandet för miljö kvalitetsnormer för vatten och hur kommunen avser uppfylla dessa anser kommunen att ställningstagandet kring hur miljö kvalitetsnormerna följs är rätt formulerat för den övergripande funktion som ställningstagandet har. Beaktandet av vattenförekomsternas miljö kvalitetsnormer ska finnas med i samtliga steg inom samhällsbyggnadsprocessen. Detta ger kommunen en god grund för att i alla beslut gällande vattenförekomster relaterar till de enskilt ställda miljö kvalitetsnormer som gäller. På det sättet kommer miljö kvalitetsnormerna för alla vattenförekomster att beaktas och inte försämrats vid kommunens planering och lovgivande.

Planförslagets LIS-områden flyttas till en ny tematisk översiktsplan (TÖP), se kommentar på 8.1 ovan. Detta innebär också då att utredningen som finns i planeringsunderlaget förflyttas till den kommande TÖP:en. I detta underlag kommer då beskrivningar finnas för respektive område kring hur VA-frågan kan lösas.

Kommunen bedömer att redovisning av miljö kvalitetsnormerna har gjorts på ett tillräckligt bra sätt genom att i samrådsförslaget redogöra för följande ställningstagande på sid 155 under rubriken Luftkvalité:

- *Kommunen ska genom planering verka för fortsatt ren och hälsosam luft och för att även i framtiden klara de miljö kvalitetsnormer som finns för utomhusluften.*
- *Kommunen ska verka för mindre luftföroreningar i staden bl. a genom att verka för fler pendlingsparkeringsplatser utanför staden, effektiv kollektivtrafik, utbyggnad och underhåll av cykelvägar samt genom informationskampanjer.*

8.5 LIS-områden

- Det är positivt att kommunen anger LIS-områden som till största del innebär komplettering av befintlig bebyggelsestruktur. De ställningstaganden som kommunen anger bör dock utvecklas eftersom de i nuläget är allmänt hållna.
- Länsstyrelsen anser inte att det finns skäl för att ange LIS-område i vattenområden. Inom flera av LIS-områdena står det att det ska finnas gemensamhetsbryggor. Det är möjligt att få strandskyddsdispens för att anlägga en brygga även utan att det är utpekats som LIS-område.

- Det finns information i både planförslag och planeringsunderlag som har betydelse för hur man motiverar LIS-områdena. Kommunen bör se över om delar av planeringsunderlaget ska finnas med i planförslaget.

Område 1 – Länsstyrelsen anser inte att ön ska omfattas av LIS-område. Ön används i dag för friluftsliv och bedöms därför ha höga värden för allmänheten, natur- och kulturvård. Det är därför inte lämpligt att peka ut ön som LIS-område eftersom det då istället finns risk för att ön kommer att exploateras på ett sätt som gör att den tappar sitt värde för friluftslivet. Om syftet är att göra åtgärder för tillgänglighet borde det kunna göras utifrån andra särskilda skäl än landsbygdsutveckling.

Område 2 – I områdesbeskrivning står att det är önskvärt att inte exploatera den del av området som består av ängsmark. För att säkerställa att området inte exploateras anser Länsstyrelsen att området märks ut på kartan eller tas bort den delen från LIS-området.

Område 3 – Länsstyrelsen anser att badplatsområdet inte ska omfattas av LIS-området. Att ange badplatsen som LIS-område säkrar inte allmänhetens tillgång till badplatsen. I beskrivningen anges ett sankt parti. Detta bör markeras ut på kartan för att underlätta för efterföljande prövning.

Område 4 – Det område som omfattas av jordbruksmark och som kommunen önskar bibehålla behöver markeras ut på karta eller tas bort från LIS-området för att det ska bli tydligt vid efterföljande prövning.

Område 5 – Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt att ange LIS-område i anslutning till Hörle bruk på grund av höga kulturmiljövärden. I planförslaget anges också flera förutsättningar såsom eventuella markföroreningar och risk för erosion och översvämning som indikerar att det är olämpligt att bebygga området.

Område 6 – Länsstyrelsen anser att badplatsen bör undantas från LIS-området för att säkra allmänhetens tillgång. Det nämns att det finns risk för stranderodning inom en del av området. Detta bör markeras i orienteringskartan.

Område 7 (felnumrerat står 8 i planförslaget) – Länsstyrelsen är tveksam till att området kan utgöra ett LIS-område. Planförslaget behöver utvecklas med en tydligare motivering till hur en exploatering i området kan bidra till landsbygdsutvecklingen. Inom området finns en betesmark som är inventerad i ängs- och betesmarksinventeringen år 2002 enligt Länsstyrelsens handläggargröd. Om värdena finns kvar är det troligen inte förenligt med strandskyddets syften att ta området i anspråk. Det område som omfattas av jordbruksmark och som kommunen önskar bibehålla behöver markeras ut på karta eller tas bort från LIS-området för att det ska bli tydligt vid efterföljande prövning.

Område 8 – Länsstyrelsen är tveksam till att området kan utgöra ett LIS-område. Området är viktigt för friluftslivet och omfattas av 200 meter strandskydd. Området är också i stor grad oexploaterat idag. Planförslaget behöver utvecklas med en tydligare motivering till hur en exploatering i

området kan bidra till landsbygdsutvecklingen. Länsstyrelsen anser att badplatsen bör undantas från LIS-området för att säkra allmänhetens tillgång.

Kommentar: Kommentarer, LIS-frågan kommer hanteras i en separat TÖP, se ovan kommentar på 8.1. När den nya tematiska översiktsplanen sammanställs kommer både den information som finns i planförslaget och den som finns i planeringsunderlagets lyftas ut och sammanställas tillsammans i det nya dokumentet.

Samtliga LIS-områdena justeras till att inte omfatta vattenområden i enlighet med länsstyrelsens synpunkt. Likaså kommer de utpekade LIS-områdena revideras och inte omfatta ängs- och betesmark, i viss mån jordbruksmark, allmän badplats samt våtmark med fler allmänna intressen.

Kommunen avser justera de utpekade LIS-områdena i enlighet med de synpunkter som länsstyrelsen har inkommit, bortsett från följande:

- *LIS-området i Hörle (område 5): Kommer i delar av tidigare redovisats som LIS-område att revideras utifrån Länsstyrelsens synpunkter. De delar som är placerade norr och söder om väg 800 kommer att lyftas ur planförslaget. Istället pekas ett område ut söder om Hörle samhälle, i höjd med Karlsforsdammen i enlighet med synpunkt som inkommit.*
- *LIS- området vid Södra Fyllen (område 7): För område 7 invid sjön Södra Fyllen kommer den i ängs och hagmarksinventerade utpekade betesmarken att markeras i kartan. Kommunen ser området som lämpligt för landsbygdsutveckling då Dannäs ligger i ett strategiskt viktigt område där kommunen ser att bygden och verksamheter belägna här kan gynnas av en utveckling. Genom att skapa möjligheter för attraktiva bostäder kan området succesivt få bättre förutsättningar för både besöksnäring och service. Översiktsplanens samrådsförslag kommer justeras med ett tillägg av ett ställningstagande för en landsbygdslinje. Utefter sträckan avser kommunen att verka för förbättrade kommunikationer och service. Landsbygdslinjen passerar Dannäs och därmed LIS-området vid Södra Fyllen.*
- *LIS-området vid St Gavlö (område 8): För området kommer den allmänna badplatsen tas bort ur det utpekade området. Området kompletteras istället i norr med ytterligare ett område i enlighet med synpunkter som inkommit. I kombination med LIS-område vid Dannäs (nr. 7) kan St Gavlö skapa bättre underlag i hela närområdet för föreningsliv, besöksnäring, service och kollektivtrafik. Gemensamt för de båda LIS-områdena är att de skapar möjligheter att bosätta sig nära attraktiv naturmiljöer och rekreativa områden. I den nya tematiska översiktsplanen för LIS-områden kommer motivering och övrig information utvecklas. Kommunens strategi att peka ut och verka för en landsbygdslinje i översiktsplanen är förenlig med ett LIS-utpekande utefter Bolmens östra strand.*

Utöver dessa revideringar kommer följande LIS-områden i enlighet med inkomna synpunkter att efter samrådet läggas till planförslaget,

- *Helgasjön sydväst om Rydaholm*
- *Ruskens invid Ohs*

8.6 Hälsa Säkerhet

- *I kommande arbete med fördjupade översiktsplaner bör en analys kring i hur stor grad förorenade områden berörs vid en förtätning av tätorterna. Detta bör framgå av planförslaget.*

- De ställningstaganden som finns om förorenade områden bör utvecklas så att det tydligt framgår hur frågan ska hanteras i efterföljande detaljplanering, bygglov och annan lokaliseringsprövning.
- Ställningstagandet som handlar om att hänsyn vid planering och exploatering ska tas till befintliga riskobjekt och verksamheters riskområden, bör förtydligas så att det också framgår att förorenade områden kan vara riskobjekt.
- Farligt gods på vägar tas upp på ett bra sätt. Det är dock otydligt när det gäller farligt gods på järnväg. På kartan på sid. 143 är inte järnvägen markerad som en transportled för farligt gods. Risker med urspårning på järnväg behöver nämnas samt hur det ska beaktas i efterföljande planering.
- Det saknas konkreta riktvärden för hur hänsyn ska tas till farliga industrier vid detaljplanering och bygglov. Ett exempel på ställningstagande kan vara att det behöver göras en riskanalys vid detaljplanläggning inom 150 meter från industrin.
- Kartan på sid. 143 kan förtydligas så att det bättre framgår vad riskobjekt RTJ innebär. Det saknas två SEVESO-anläggningar (bergtäkter). Det finns totalt fyra men endast två finns med på kartan.
- Om det handlar om att etablera samhällsviktiga anläggningar bör man beakta högsta beräknade flöde och inte enbart 100-årsflöde.
- I den fysiska planeringen kan mark- och vattenområden som har betydelse för Totalförsvarets civila delar förutses öka i betydelse. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att avveckling av anläggningar, materiel m.m. för civilt försvar ska upphöra. Översiktsplanen behöver behandla frågan om det civila försvaret.

Kommentar: Planförslaget kompletteras med ett nytt ställningstagande om att i vidare planering (FÖP:ar) kommer det redogöras för vilka förorenade områden som berörs av förtätning av tätorterna. Förslagsvis tar kommunen fram en GIS-analys över var förorenade områden rör planerad bebyggelse och för in ett kartsikt som redovisas i FÖP för Värnamo stad.

Ställningstagandet kring riskobjekt kompletteras och förtydligas i enlighet med synpunkt.

Kartan kring farligt gods kompletteras med järnväg som transportled för farligt gods. Samt kompletteras texten med information kring urspårning och att denna risk ska beaktas i efterföljande planering.

Planförslaget kompletteras med ett ställningstagande om riktvärde för hänsyn till farliga industrier vid planering och lovgivande. En riskanalys behöver tas fram när avståndet understiger 150 meter från industriverksamhet.

Kartan över riskobjekt förtydligas och kompletteras med de två saknade SEVESO-anläggningarna (bergtäkter).

Ställningstagande justeras till att det är högsta beräknade flödet som ska beaktas vid etablering av samhällsviktiga anläggningar.

Planeringsunderlaget kompletteras med beskrivande text kring det civila försvaret. I denna text beskriver kommunen vad MSB:s viljeinriktning får för konsekvenser för kommunens fysiska planering. Exempelvis hur befintliga skyddsrum ska hanteras inom plan-och bygglovsprocess.

8.7 Kulturmiljö

- Det bör framgå av områdesbeskrivningarna för utpekade områden för landsbygdsutveckling att det finns fornlämningar i området eftersom detta kan få konsekvenser för genomförandet

av en exploatering och att det kan komma att krävas arkeologiska utredningar. Inom eller i närheten av området Nästa finns ett riksintresse för kulturmiljövård vilket bör framgå av områdesbeskrivningen. Det går inte att utläsa var området Helgasjön är beläget.

- Vad gäller planeringsstrategin Bevara och utveckla kulturmiljön, ser Länsstyrelsen behov av att konkretisera de ställningstaganden som görs så att det framgår vad som ska göras och hur det ska göras, t.ex. vilket underlag som behöver tas fram för att hänsyn ska kunna tas till de värden som finns. Ställningstaganden bör kopplas till de delar inom kommunen där kommunen ser eller föreslår en utveckling exempelvis inom tätorterna, LIS-områden och övriga områden för landsbygdsutveckling.
- Den landskapsindelning som gjorts skulle med fördel kunna kopplas till de förslag och ställningstaganden som finns i översiktsplanen. Ur kulturmiljöperspektiv bör även kommunens landskapskaraktärisering, samt på vilket sätt den utgör underlag för kulturmiljövården, omnämnas under avsnittet kulturmiljö i planeringsunderlaget.

Kommentar: Kommentarer: De i synpunkten omnämnda landsbygdsområden kommer att utgå ur planförslaget för att istället bli del av en framtida fördjupning av översiktsplanen, se kommentar till 8.1. Fornlämningar och riksintresse för kulturmiljövård kommer där att redogöras för.

För riksintressen av kulturmiljövård kommer planförslaget kompletteras med en tabell avseende respektive område där kommunens ställning framgår. Tabellen kan även i de fall det är möjligt och värdefullt, på grund av högt bebyggelsetryck m m, kompletteras med förslag på diverse underlag som skulle klargöra vilken hänsyn området kräver för att kulturvärden inte ska påverkas negativt vid exempelvis ny byggnation.

Planeringsunderlaget justeras med text avseende landskapskaraktäriseringen under kapitel kring kulturmiljö.

8.8 Naturmiljö

- Kartan på sid. 19 i planeringsunderlaget saknar biotopskyddsområden, naturminnen samt eventuella kommunala intresseområden. I kartan anges ängs- och hagmarksinventeringen medan ängs- och betesmarksinventeringen nämns i texten. Ängs- och betesmarksinventeringen är nyare och den som bör användas.
- Vid Vidöstern gäller inte 200 meter strandskydd längs med hela stranden utan det varierar vilket inte framgår av kartmaterialet på sid. 37 i planeringsunderlaget.
- På flera ställen i texten i planeringsunderlaget hänvisas till gamla naturvårdsprogrammet från 1995. En del av värdena som togs upp i programmet finns inte kvar. Istället bör ett nyare material användas såsom ängs- och betesmarksinventeringen, nyckelbiotopsinventeringen m.m.

Kommentar: Samrådsförslagets ställningstaganden avseende vindkraftsetablering är till en viss del kopplade till den landskapskaraktärisering som redogörs för i planförslagets utgångpunkter.

Planförslaget kompletteras med ett ställningstagande att landskapskaraktäriseringen som redogörs för i översiktsplanen ska i vidare planering och bygglovsgivande tas hänsyn till.

Kartan på sidan 19 i planeringsunderlaget revideras i enlighet med länsstyrelsens synpunkt. Likaså revideras kartan på sidan 37 avseende det utvidgade strandskyddet.

Planeringsunderlaget revideras avseende hänvisningar till Naturvårdsprogrammet från 1995 som inte länsstyrelsen anser är ett aktuellt underlag att hänvisa till längre.

8.9 Jordbruk

- Då jordbruket i Värnamo främst är fokuserat på kött- och mjölkproduktion innebär det att betesmarken är av stor betydelse för jordbruket. Den karta som redovisas i planförslaget på sid. 165 bör därför om möjligt redovisa betesmark och jordbruksmark var för sig.
- Det ställningstagande som görs på sid. 164 om att stadsutveckling ska vara ett vägande skäl för att ianspråkta jordbruksmark bör utvecklas så att det framgår vilken typ av markanvändning som åsyftas, dvs. bostäder, industri, handel eller liknande.
- På sid. 183 anges öppna jordbrukslandskap som är större än 200 ha. Det framgår inte varför gränsen 200 ha har valts.

Kommentar: Kartan på sid 165 kompletteras med att redovisa, där det är genomförbart, betesmark för sig och jordbruksmark för sig.

Ställningstagandet kring exploatering av jordbruksmark för stadsutveckling kompletteras med att den markanvändning såsom bostadsändamål, infrastruktur av allmännyttig betydelse och allmän service såsom skola förskola rekreation och gröstruktur.

Planförslaget kompletteras med redogörelse kring varför 200 ha har valts.

8.10 Klimatanpassning

- Uppmärksamma kommunens solkarta i översiktsplanen
- Även värme och torka bör tas upp i ställningstaganden eftersom det har betydelse för bland annat värmeöar i stadsmiljö, grundvattentillgången och VA-frågan. Ställningstagandet på sid. 142 om att ha ett klimatanpassat planeringsunderlag kan kompletteras med att det också kan handla om värmekartläggning.
- På sid. 6 i konsekvensbeskrivningen kan också åtgärdsprogrammet Anpassning till ett förändrat klimat nämnas.
- På sida 25, avsnittet om hushållning med naturresurser bör det också stå något om torka och låga grundvattennivåer, och att det har betydelse för identifiering av viktiga vattenresurser.

Kommentar: Planförslaget revideras efter de synpunkter som länsstyrelsen inkommit med angående klimatanpassning.

8.11 Transport

- Det är positivt att kommunen valt att fokusera på möjligheten till hållbara transportsätt och effektivt markutnyttjande genom att koncentrera bebyggelseutvecklingen med god tillgång till kommunikationsstråk. Länsstyrelsen menar att ställningstaganden kan utvecklas så att det tydligare framgår vilket ansvar kommunen kommer att ta för att gynna den önskade utvecklingen.
- Länsstyrelsen anser att planförslaget beskriver kommunens ambitioner att verka för hållbart resande på ett bra sätt. Dock bör ställningstagandena kunna utvecklas och konkretiseras så att det tydligare framgår hur kommunen kommer att verka för gång- och cykeltrafik, samåkning, kollektivtrafik osv. Det är svårt att uttyda hur kommunens ambitioner kommer att realiseras. Även här kan mått för lokalisering anges vad gäller närhet till gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, pendlingsparkeringar osv.
- I planförslaget hänvisas till den gamla regionala transportplanen. Det finns nu en ny som gäller för 2018-2029.

Kommentar: Syftestexten i planförslaget kompletteras med ett förtydligande avseende kommunens avsikt med tätortbandet och vilken service; vatten och avlopp, cykelvägsutbyggnad, kollektivtrafik och offentlig service som kommunen ska verka för inom tätortbandet. Vidare ska avståndet som valts

för tätortbandet likt för Värnamo stads omland, 3 km, tydliggöras i planförslaget och förklaras. Syftet är att genom att verka för att ny bebyggelse lokaliseras inom detta avstånd att kommunen verkar för en hållbar utveckling genom att verka för hållbara transporter, såsom kollektivtrafik och cykel.

Planförslaget revideras avseende hänvisning till regional Transportplan till den nya omfattande år 2018-2029

8.11 Miljökonsekvensbeskrivning

- Det framgår inte hur planförslaget har utvecklats för att minska de negativa konsekvenser som konstaterats. Det bör framgå hur de med tips på förbättringar som finns i slutet av miljökonsekvensbeskrivningen har tillvaratagits.
- Begreppen i värderosen som används både i miljökonsekvensbeskrivningen och i planförslaget blir otydliga i förhållande till miljömålen. Det är otydligt vad som innefattas i begreppen God bebyggd miljö och Hållbart bebyggd miljö.
- Det saknas en beskrivning av de utmaningar och eventuella negativa konsekvenser en förtätning av befintliga tätorter kan medföra vad gäller tillgång till grönsstruktur, påverkan på kulturmiljöer, klimatanpassning i form av mer hårdgjorda ytor osv.

Kommentar: Kommentar: Planförslaget kommer kompletteras avseende de tips på förbättring som finns i konsekvensbeskrivningen men har inte gjort det eftersom denna blev färdig parallellt med att planförslaget blev det och då konsekvensbeskrivningen togs fram externt så har ännu inte konsekvensbeskrivningen kunnat beaktas fullt ut i planhandlingen.

Planhandlingen kommer även kompletteras med kompletterande text avseende vilka delar i planförslaget som konsekvensbeskrivningen har orsakat revideringar.

Begreppen i värderosorna ses över så att de inte riskeras att misstas för de nationella miljömålen

Konsekvensbeskrivningen förtydligas avseende konsekvenserna av förtätning.

8.12 Övrigt

- Friluftsliv och vikten av att utveckla och säkra områden för friluftsliv och tätortsnära naturområden är tydlig i ställningstagandena vilket välkomnas av Länsstyrelsen. Vi vill också poängtera vikten av mellankommunal och regional samverkan kring friluftslivsområden och sammanhängande grön infrastruktur.
- Eftersom planeringsstrategin om en hållbar bebyggelseutveckling fokuserar på ny bebyggelse i tätortsbandet längs väg 27 och järnvägen som kommunikationsstråk är det viktigt att möjliggöra för laddning/tankning av alternativa drivmedel utmed detta stråk.
- Det vore en styrka om planförslaget kompletterades med en beskrivning av hur det ser ut för män respektive kvinnor inom några relevanta planeringsstrategier, och därefter en analys av hur de ställningstaganden som görs påverkar män, kvinnor och andra relevanta grupper. De ställningstaganden som görs vad gäller satsningar på gång och cykel innebär t.ex. att kommunen satsar på de färdmedel som kvinnor i högre grad än män väljer. Detta kan med fördel framgå av förslaget.
- Benämningarna medborgare och invånare nämns på olika ställen i planhandlingarna. Utifrån ett rättighetsperspektiv är det i de flesta fall invånare som är rätt benämning om kommunen syftar på alla som bor i kommunen.
- På sid. 180 anges ett ställningstagande kopplat till externhandel. Ställningstagandet kan med fördel formuleras så att det framgår vilka avstånd som avses när det gäller "halvexterna" lägen och om det är möjligt att koppla detta till karta.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med länsstyrelsen att det vore önskvärt med en analys över hur planförslaget och kommunens fysiska planering slår mot olika relevanta grupper, exempelvis kvinnor och män. I dagsläget saknar kommunen relevanta siffror och underlag för detta. Planförslagets konsekvensanalys kompletteras med en text avseende synpunkten och ett ställningstagande avseende att kommunen ska ta fram ett underlag som i vidare planering ska nyttjas för att uppmärksamma och verka för en jämlik planering.

Planförslaget justeras avseende benämning på de som bor i kommunen i de fall dessa nämns som medborgare till invånare.

Kommunen avser inte komplettera ställningstagandet på sid 180 med ett riktvärde för vilka avstånd som avses för externhandel och halvextern handel. Förvaltningen gör bedömningen att det inte är lämpligt att låsa sig till avstånd utan att en bedömning bör göras från fall till fall. Kommunen ser ställningstagande kring ladd-infrastruktur vara en fråga som inte platsar i en kommunomfattande översiktsplan. Frågan och synpunkten hör delvis bättre hemma i kommunens styrdokument avseende miljöarbete.

9. Allmänhetens synpunkter

Under samrådet har det inkommit ett 20-tal synpunkter från privatpersoner. De flesta inkomna synpunkter från privatpersoner rör något av de utpekade LIS-områdena i planförslaget. Övriga mer vanligt förekommande synpunkter från privatpersoner rör ställningstaganden för bostadsförsörjning och kompetensförsörjning. För några av yttrandena har flera privatpersoner undertecknat samma yttrande och några yttranden lämnar synpunkter ur flera aspekter och hanteras här under flera rubriker.

9.1 Övergripande

Synpunkt 12, Synpunktslämnaren önskar att tidiga informationstillfällen för berörda hålls i processen för den i planförslaget kallade rullande översiktsplaneringen.

Kommentar: Kommunen håller med om betydelsen av medborgardialog. Synpunkten överensstämmer i hög utsträckning med de ställningstaganden som finns i planförslag för dialog i samhällsplaneringsprocessen, "Kommunen ska verka för en utveckling av dialogmetoder för ett brett och representativt deltagande i samhällsbyggnadsprocessen."

Ställningstagandet kompletteras med redogörelse över hur ställningstagandet kan uppnås, -genom dialog i tidiga skeden och med framåtsträvande arbete för att hitta nya metoder och kanaler att nå ut till invånarna och särskilt till de grupper som idag är underrepresenterade i dialoger.

En av kommunens ambitioner med rullande översiktsplanering är att bjuda in till kontinuerliga dialoger. Texten i planförslaget förtydligas avseende detta under beskrivningen av processen med rullande översiktsplan.

Synpunkt 13, Använd begreppet ekologisk hållbar utveckling i planen istället för hållbar utveckling.

Kommentar: Kommunen ambition är att uppnå en hållbar utveckling och då inte enbart ur det ekologiska perspektivet utan även ur ett ekonomiskt och socialt hänseende.

Hållbar utveckling är utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodoses sina behov, utifrån ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Den ekologiska dimensionen sätter gränserna för de övriga hållbarhetsdimensionerna och har därav en stor betydelse i att uppnå en hållbar utveckling. Planeringsunderlaget kompletteras med

en förklarande text kring vad kommunen avser med hållbar utveckling och att den ekologiska infallsvinkeln är den dimensionerade av de tre.

Synpunkt 14, Synpunkt kring att vända på prioriteringen som görs i planförslaget kring framtagande av fördjupningar av översiktsplanen (FÖP).

Kommentar: Prioriteringsordningen är gjord avseende behovet av planering. Behovet bedöms som störst i Värnamo stad bland annat då mest bebyggelse sker där idag och bedöms även i framtiden ske i staden. Den fördjupade översiktsplanen som föreligger för staden har kommunen "växt" ur och kommunen saknar därav stöd för nya exploateringar vilket föranleder fördyrande utredningar och en dålig helhetssyn på utvecklingen av staden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att fördjupningen för landsbygden och landsbygdsorterna justeras i förslagets prioriteringsordning till nummer två, på grund av den ökade befolkningsutveckling i flera landsbygdsområden och då konflikterande intressen kräver en helhetssyn på hur bebyggelse på landsbygden ska ske framgent.

Synpunkt 15, Värnamo måste växa av egen kraft.

Kommentar: Översiktsplanen är en vägledning som redogör för kommunens ambition och vilja för framtidens utveckling av bebyggelse, mark- och vattenområden. Det är inte i översiktsplanen som kommunen sätter upp tillväxtmål. Genom att redogöra för hur kommunen ämnar verka för en attraktiv framtid kan kommunen attrahera fler att vilja bosätta sig i någon del av kommunen. Genom att verka för denna attraktionskraft tror kommunen att vi samtidigt kan verka för att kommunens nuvarande befolkning trivs och vill fortsätta att vara bosatta i kommunen.

9.2 LIS-områden

Synpunkt 1, Synpunktslämnarna är positiva till utpekande av LIS-område vid St. Gavlö. Önskemål om att komplettera beskrivningen i planförslag med att området förekommer i nära anslutning till väg E4, ca 9 km vilket gör platsen ur ett lokaliseringsmässigt hänseende lämplig för exploatering. En exploatering inom LIS-området skulle gagna utvecklingen av badplatsen i St. Gavlö som är en naturlig samlingsplats vid evenemang som Valborgsfirande och Bolmendagen med mera samt den sjösättningsramp för båtar som finns norr om badplatsen. En exploatering skulle utöver den service som nämns i planförslaget även gagna service i Vittaryd i Ljungby kommun samt den pågående industrin, produktion av sovtäcken, och de permanentbostäder som finns inom närområdet.

Kommentar: LIS-frågan kommer flyttas ur planförslaget och hanteras som en separat tematisk översiktsplan för att öka planens läsbarhet, se kommentar 8.1 för en vidareutveckling. Kommunen väljer att begränsa planförslagets LIS-område till att inte omfattas av badplats i enlighet med bl a länsstyrelsens yttrande. Vidare kommer området att utökas till att även omfatta områden norrut i enlighet med inkomna synpunkter. Förslaget kompletteras med de förslag på kompletterande information som redogörs för att motivera ett utpekande av området som LIS-område.

Synpunkt 2, LIS-området i St. Gavlö, gynnar endast en fastighetsägare vilket begränsar den möjliga utväxlingen för en landsbygdsutveckling i området.

Det är 25 km till skola i Hånger och inte 15 km som planförslaget slår fast. Campingen på Bolmsö är nedlagd och skolan på Bolmsö planeras att läggas ned. Mjälens camping finns inte kvar. Detta sammantaget medför att det inte finns någon service i närheten av området som skulle gynnas av en exploatering.

Istället för att exploatera området med fler bostäder önskas synpunktslämnarna att återskapa kulturlandskapet i området som har en lång historia.

Stugområden har i andra fall kring Bolmen inte visats ge någon utveckling för sin närmiljö. Vidare ser man det för troligt att om man väljer att bosätta sig så här långt från något samhälle/service, att man önskar sig en annan form av boende än ett stugområde med många grannar.

Kommentar: LIS-området utbredning kommer att justeras och därmed kommer fler fastighetsägare att bli berörda. Kommunen överensstämmer med synpunktslämnarna att det idag inte föreligger särdeles god service, varken offentlig eller privat inom området som skulle gynnas av en exploatering. Förvaltningen gör däremot bedömningen att en utveckling inom området på lång sikt skulle innebära ett ökat underlag för service och verksamheter inom exempelvis besöksnäring i områden och ser det som betydelsefullt att kommunen verkar för en utveckling av området kring Dannäs med omgivning.

Översiktsplanens samrådsförslag kommer justeras med ett tillägg av ett ställningstagande för en landsbygdslinje. Utefter sträckan avser kommunen att verka för förbättrade kommunikationer och service. Landsbygdslinjen passerar Dannäs samt St.Gavlö och LIS-området varvid LIS-området blir i linje med kommunens ambition.

Planförslaget ser exploatering avseende bostadsändamål och verksamhet avseende besöksnäring exempelvis camping som lämpligt för området. I frågan om bostadsbebyggelse är kommunens intentioner med planförslaget i första hand permanent bostadsbebyggelse. Det finns dock få möjligheter för kommunen att råda över hur bebyggelsen kommer användas, dvs som fritids- eller permanent bostadsbebyggelse. I samband med framtagandet av detaljplaner över området bestäms i detalj omfattningen på byggrätten. Verktygen för att minska risken för att fritidshusbebyggelse får företräde är dock begränsade. Till skillnad för tvärtom, när man håller nere en byggrätt för att istället minska risken för permanent bebyggelse. Om kommunen inte äger marken är det berörda fastighetsägare som i slutändan avgör huruvida det finns en marknad för bostäder eller fritidshus inom området eller inte. Att återskapa kulturlandskapet kräver inte att området är utpekade som LIS-område i en översiktsplan och är ett initiativ som bör komma från de aktuella fastighetsägarna för området för att detta ska kunna förverkligas. Kommunen menar att ett LIS-område och därmed eventuell byggnationer och därtill hörande utemiljöer inom området är ett sätt att hålla landskapet öppet och strandområdet med närliggande båtiläggningsramp och badplats på så sätt tillgängligt även för en bredare allmänhet.

Synpunkt 3, Synpunktslämnarna ställer sig positiv till ett utpekandet av LIS-område vid St. Gavlö men önskar att LIS-området utökas så att fler näringsidkare i området kan dra nytta av LIS. Man ser att en utveckling som ett LIS-utpekande för området skulle kunna vända på den negativa trend avseende befolkningsutvecklingen för området och på lång sikt skapa underlag för exempelvis barnomsorg i Dannäs.

Kommentar: Kommunen överensstämmer och planförslaget revideras i enlighet med synpunkt och LIS-området utvidgas till att även omfattas område norr om det utpekade området i samrådsförslaget.

Synpunkt 4, Fastighetsägare är positiv till ett LIS-område i Hörle enligt upprättat förslag. Synpunktslämnaren önskar komplettera planförslaget med att område norr om väg 800 och öster om Lagan reserveras för industriverksamhet i likhet med nuvarande markanvändning. Området norr om väg 800 kan i dess södra del användas för service medan norra delen kan vara lämplig för bostadsbyggnation. Området söder om väg 800 kan i delar vara lämpligt för bostadsbyggnation. Vidare framförs synpunkten att öka LIS-områdets omfattning i Hörle till att även omfatta ett område

söder om samhället, mellan väg 846 och Lagan. En utveckling av bostadsbebyggelse i detta läge skulle nyttja existerande infrastruktur väl.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med synpunktslämnaren avseende att utvidga LIS-området söderut. Avseende de revideringar som föreslås för det område kring herrgården kommer kommunen att hörsamma Länsstyrelsen i Jönköpings synpunkter och avlägsna dessa delar ur planförslaget. För en vidare utveckling se 8.5.

9.3 Näringsliv och jordbruksmark

Synpunkt 5, Beskrivningen av näringslivet och industrin är felaktig, komplettera förslaget med siffror kring tillväxten i tätorterna och dess behov i form av arbetskraft och bostäder m m.

Kommentar: Beskrivande texter kring industrin i planeringsunderlag och planförslag kommer kompletteras. Befolkningsstatistik i planförslaget kommer ses över och uppdateras i enlighet med uppdaterade siffror.

Synpunkt 6, Kommunen borde i sin översiktsplan slåss för tillväxt istället för att bevara och bevaka.

Kommentar: En översiktsplan ska både ha ett bevarande-perspektiv men också exploatering och tillväxtperspektiv. Kommunen menar att man genom att enbart lägga upp kommunen planering på endera dessa ytterligheter inte skulle resultera i en hållbar och attraktiv utveckling. Båda perspektiv måste finnas representerade med ställningstaganden. Det föreligger även lagkrav kommunerna ska ta hänsyn till exempelvis hushållning av mark och hänsyn till exempelvis riksintressen för natur-, friluftsliv-, och kulturmiljöer.

Synpunkt 7, Bygga bostäder på landsbygden kan försvåra för jordbruksnäringen.

Kommentar: Bostadsändamål kan komma i konflikt med jordbruksnäring men samtidigt kan fler boende och tillväxt på landsbygden generera i ett bättre underlag för infrastruktur, offentlig och privat service vilket även skulle gynna landsbruksnäringarna. Planförslaget tar upp flera ställningstaganden för hur kommunen önskar se en bebyggelseutveckling för landsbygden. Kommunens ställning är att det på landsbygden är viktigt att ny kompletterande bebyggelse förläggs intill befintlig och att ny bebyggelse inte ska motverka befintliga näringar, Tillkommande bebyggelse på landsbygden och i landsbygdsorterna ska i första hand ske i samband med och med hänsyn till befintlig bebyggelse och strukturer. Ny bebyggelse ska stödja, inte motverka befintliga verksamheter och service.

De i planförslaget utpekade landsbygdsområden lämpliga för kompletterande bostadsbebyggelse tas bort ur planförslaget då dessa anses vara för detaljerade för den kommunövergripande översiktsplanen. Områdena kommer istället att lyftas i den fördjupning av översiktsplanen som kommunen ämnar ta fram för landsbygdsorterna och landsbygden. Kvar i planförslag till kommunövergripande översiktsplanen kommer ställningstagandet vara om att verka för byggnation utefter tätortsbandet med följande ställningstagande, "Kommunen ska verka för att främja bosättning och bebyggelse på landsbygden samt landsbygden utvecklingsmöjligheter bl a genom att i vidare planering peka ut befintliga bebyggelsegrupper utefter tätortbandet och i Värnamo stads omland lämpliga för kompletterande bostadsbebyggelse."

Till planförslaget läggs även ett ställningstagande kring en landsbygdslinje. Ställningstagandet ska ses som ett strategiskt långsiktigt ställningstagande för utvecklingen av landsbygden. Utefter sträckan avser kommunen under planperioden att verka för förbättrade kommunikationer och service.

Synpunkt 8, Kommunen bör inte ta ställning för ekologiskt jordbruk i översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med synpunktslämnaren att inte kommunen i översiktsplanen ska ta ställning varken för konventionell eller ekologisk jordbruksdrift.

Det aktuella ställningstagandet revideras så att planförslaget redogör för att kommunen ska verka för att kommunens jordbruksmark brukas med ekologiskt hållbara metoder.

9.4 Ny bebyggelse och bostadsförsörjning

Synpunkt 9, Förespråkar utbredning istället för förtätning

Kommentar: Översiktsplanen förespråkar inte förtätning för förtätning skall utan för att uppnå en hållbar utveckling. Översiktsplanen ska ses som en vägledning och kommunen menar att stadsutbredning inte bör vara kommunens principiella ställningstagande för stadsutveckling bland annat då en tätare bebyggelse ökar möjlighet för levande centrum -för minskade transporter och hushåll med kommunens markresurser såsom centralt belägen jordbruksmark och natur- och rekreationsområden.

Det är viktigt att förtätning inte sker på vilket sätt som helt utan med bibehållna kvalitéer och i en omfattning som kommunen upplever lämplig. I planen föreslås förtätning i enlighet med följande ställningstagande, "Ny bebyggelse i tätorterna ska i första hand ske i förtätninglägen och i tätortens nuvarande utbredning, i kollektivtrafiknära lägen och i kollektivtrafikstråk. Ny bebyggelse ska överbrygga barriärer, primärt förläggas till redan ianspråktagas, hårdgjorda ytor och förhålla sig till befintliga bebyggelsestrukturen och till människors behov av kvalitativa utemiljöer."

Ny mark kommer även fortsättningsvis att behöva tas i anspråk och när detta görs så slår planförslaget fast att detta görs i enlighet med följande ställning (ställningstagandet är reviderat från samrådsversionen), "För omvandlingsområden och för exploateringsområden som tidigare inte varit bebyggda ska kommunen i planering verka för en blandning av funktioner, upplåtelseformer och för goda kollektiva förbindelser. Ett effektivt markutnyttjande med kvalitativ grönstruktur ska eftersträvas och hänsyn ska tas till platsens förutsättningar och till det omgivande landskapet."

Synpunkt 10, Synpunkt om att översiktsplanen ska förespråka variation av arkitektur och blandning av nya och gamla stilar.

Kommentar: Synpunkten överensstämmer i hög utsträckning med de ställningstaganden som finns i planförslaget. Följande ställningstagande i översiktsplanen redogör för kommunens hållning i frågan,

"Kommunen ska verka för att bebyggelsemiljöer ska hålla hög standard med god arkitektur anpassad till platsen. Värnamo kommun ställer sig positiv till och ska verka för god nyskapade arkitektur i planering och lovgivande."

Synpunkt 11, Översiktsplanen behöver kompletteras och redogöra för hur kommunen avser uppfylla behovet av bostäder, för äldre och för industrins behov av arbetskraft i alla större tätorter i kommunen. Kommunens målsättning bör vara att möjliggöra en kommunal bostadsförsörjning i alla tätorter, även de mindre, så äldre människor kan bo kvar på sin hemort så länge som möjligt.

Kommentar: Ett av planförslagets viktigaste mål är att främja diversifierat bostadsutbud där så antas vara möjligt och strategiskt riktigt. Utanför Värnamo stad är dessa platser framför allt de servicebehäftade tätorterna; Bredaryd med Lanna, Forsheda, Bor och Rydaholm med Horda.

Planförslaget redogör vidare för att kommunen i sin planering ska verka för att ny bebyggelse i största möjligaste mån fördelas mellan tätorterna i tätortsbandet. Vidare finns det i planförslaget

ställningstaganden för hur kommunen i sin planering ska verka för bostadsförsörjning för grupperna äldre och funktionsvarierade, både genom att verka för fler lägenheter med god tillgänglighet samt genom att verka för särskilt boende.

Ställningstaganden samt syftestexten kring bostadsförsörjning kommer att kompletteras avseende vilka behov man ser för den stora och växande gruppen äldre i kommunen i framtiden, framför allt boende med inriktning på dementa.

10. Intresseorganisationer, företag och politiska partier

Flertalet av de inkomna synpunkterna kommer från LRF och denna organisations mindre avdelningar. För flera av de inkomna synpunkterna ser man en risk för kommunens jordbruksnäring när man i planförslaget väljer att peka på landsbygdsområden för kompletterande bostadsbebyggelse och man befävar konflikter intressena emellan. Från politiskt håll finns synpunkter på planförslagets strategiska ställningstaganden men även kring LIS-utpekandet.

10.1 Övergripande

Socialdemokraterna anser i sina synpunkter över planförslaget att den strategi för bebyggelseutvecklingen som översiktsplanen föreslår och som utgår från tätortbandet utefter väg 27 är för smalt.

Kommentar: Den strategi som planförslaget redogör för kring kommunens bebyggelseutveckling är som synpunkten påpekar till stor del avhängd tätortbandet men omfattar en strategi för hela kommunen. Kommunen vill understryka att strategin ska ses som en vägledning och avser inte med strategin annat än att redogöra för hur kommunen bör verka för att möjliggöra en hållbar bebyggelseutveckling. Avsikten med strategin är inte att styra och motverka byggnation i övriga delar av kommunen.

Kommunen föreslår i planens bebyggelsestrategi att kommunen ska verka för att styra bebyggelseutvecklingen utefter tätortbandet med syftet att bland annat upprätthålla och möjliggöra för en utveckling av service i orterna utefter sträckan och möjliggöra för förbättrad kollektivtrafik och cykelvägsutbyggnad. Strategin för bebyggelseutvecklingen omfattas även av landsbygden. Förvaltningen föreslår i planens strategi att kommunen ska verka för de kvalitéer som landsbygden har och anser att man genom strategin och genom att denna kommer verka för att upprätthålla och utveckla service och infrastruktur i serviceorterna även möjliggör för landsbygden utanför tätortbandet att utvecklas. Bebyggelsestrategin med tätortbandet i centrum är med andra ord en strategi för hela kommunens hållbara bebyggelseutveckling.

Tätortbandet såsom planförslaget redogör för omfattar alla större tätorter i kommunen, en 3+3 km bred korridor utmed väg 27, med byar, landsbygdsområden m m. Avståndet om 3 km från vägen är valt då detta är ett cykelbart avstånd (10-15 min) som skulle möjliggöra för kollektivresande utmed tätortbandet och därmed för en hållbar utveckling. Längre avstånd menar Kommunen skulle enbart understödja resor med bil.

Planförslaget text avseende bebyggelseutveckling kompletteras med bland annat ett förtydligande kring avståndet 3 km.

Till planförslaget läggs även ett ställningstagande kring en landsbygdslinje. Ställningstagandet ska ses som ett strategiskt långsiktigt ställningstagande för utvecklingen av landsbygden. Utefter sträckan avser kommunen under planperioden att verka för förbättrade kommunikationer och service.

Centeravdelningen Rydaholm- Horda lämnar synpunkten att man inte anser att kommunen i översiktsplanen bör redogöra för att minst 75% av befolkningsökningen kommer ske i Värnamo stad eftersom man inte ser någon evidens för detta utan ser det mer som ett politiskt ställningstagande. Man önskar se att kommunen i översiktsplanen tar ställning för en 50 % staden och 50 % befolkningsutveckling i övriga kommunen.

Kommentar: Kommunen instämmer i att det inte finns någon evidens för att befolkningsutvecklingen kommer följa det som planen redogör för. Kommunen har i planförslaget gjort en bedömning utifrån prognosticerade siffror -statistik kring befolkningsutvecklingen. Osäkerheten för dessa prognoser är alltid betydande och ökar ju längre i framtiden man går. Befolkningsprognosen är dock den möjlighet som ges för att indikera på den utveckling som kommunen står inför och som förvaltningen gör bedömningen är en viktig utgångspunkt för kommunens fysiska planering. Kommunen påpekar vidare att det är av stor betydelse att prognosen följs upp och att planen revideras kontinuerligt över tid för att kommunen ska kunna uppbåda planberedskap och möjliggöra för en attraktiv, hållbar utveckling av kommunen.

Kommunen ser prognosen som en av planens utgångspunkter och inte ett ställningstagande och hänvisar till att det i planförslaget föreligger ställningstagande kring att verka för byggnation fördelas tätorter i tätortbandet.

Planförslaget justeras i enlighet med ny Befolkningsrapport 2018-2022.

Moderaternas kommunfullmäktigegrupp framför synpunkten att planförslaget är mycket omfattande och innehåller en rad sakfel och oklara slutsatser. Vidare anser man att den är alltför detaljerad vilket kan ge oönskade effekter på kommunens tillväxt. Den innehåller även ställningstaganden som kan göra det svårt eller omöjligt att bygga på landsbygden.

Man anser att planen bör granskas och rättas för att ställas ut på nytt och begär därför att samrådstiden förlängs under det att en ny version tas fram.

Kommentar: En översiktsplan är inte bindande utan enbart vägledande för kommunens fortsatta planering för bebyggelse, mark- och vattenområden. Planen redogör för kommunens önskan avseende den fysiska utvecklingen, en översiktsplan omöjliggör därmed ingenting.

Kommunen har svårt att avgöra vad det är i planförslaget som föranleder synpunkten om att denna skulle omöjliggöra byggnation på landsbygden. Kommunen vet inte om man avser utpekandet av Tysta områden eller utpekandet av landsbygdsområden för kompletterande bostadsbebyggelse eller något annat. Avseende landsbygdsområdena kommer dessa att efter samrådet avlägsnas ur planförslaget och avseende tysta områden är inte syftet att hindra byggnation eller pågående verksamheter såsom jord- och skogsbruk, se kommunstyrelsens synpunkt 11.2, för en vidareutveckling.

Kommunen överensstämmer i synpunkten om att planförslaget är för omfattande. Planförslaget kommer revideras avseende detta, för mer utvecklad kommentar se synpunkt 8.1.

Syftet med samrådet är att man ges möjlighet att inkomma med synpunkter. Planförslaget revideras därefter enligt dessa. Därefter kommer det reviderade planförslaget att ställas ut på nytt under det som man i plan- och byggprocessen kallar utställning. Under utställningen kommer det återigen ges möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Planförslaget revideras på nytt och först därefter är förslaget redo för ett eventuellt antagande.

Det avslutade samrådet för planförslaget till ny översiktsplan var utsatt från och med den 15 januari till och med den 6 april vilket innebär att gått om tid har getts att inkomma med svar. Möjlighet fanns även och beviljades för ett antal synpunktslämnare att förlänga samrådet med en vecka. Kommunen anser att önskat utrymme för ytterligare synpunkttillfälle kan ges i samband med PBL-styrd utställning.

10.2 Ny bebyggelse, bostadsförsörjning

TRF, Voxtorp anser att kommunen gällande Borområdet bör samla bebyggelseutvecklingen till tätorterna snarare än att sprida ut den i jordbrukslandskapet. **TRF Voxtorp** framför vidare att de anser fokus och prioritet för bostadsutveckling skall styras av fler parametrar än närhet till väg- och järnvägsstråk och att fokus skall läggas vid de små orterna, detta framgår inte av texten idag.

Kommentar: Översiktsplanen överensstämmer i stora delar med synpunkten. En av planförslagets grundvalar för strategin för bebyggelseutveckling är att verka för att bebyggelseutvecklingen främst ska ske utefter tätortbandet i dess tätorter och i Värnamo stad. Målbilden för bebyggelseutvecklingen som illustrativt i planförslaget liknas vid en klocka där visarna pekar på kvart i fem redogör för hur kommunen avser verka för bebyggelseutvecklingen; till centralorten med omland och kranstättorter, tätorterna och tätortsbandet och i sista hand till landsbygden och landsbygdsorterna.

Planförslaget slår vidare fast att det är i kommande fördjupningar av översiktsplanen som ska redogöra för var och till vilka platser som bebyggelsen ska styras. Vidare redogör planförslaget för att man även vill verka för en bebyggelseutveckling på landsbygden. För en utveckling över vad planförslaget redogör för hur kommunen avser verka för denna utveckling se 9.3 Synpunkt 7.

Samrådsförslaget kommer justeras och de utpekade landsbygdsområden som förekommer i denna kommer att flyttas ut och ämnas istället tas upp i kommande fördjupning för landsbygden och landsbygdsorterna. Istället kommer planförslaget kompletteras med ett ställningstagande kring en landsbygdslinje. Ställningstagandet ska ses som ett strategiskt långsiktigt ställningstagande för utvecklingen av landsbygden. Utefter sträckan avser kommunen under planperioden att verka för förbättrade kommunikationer och service.

Naturskyddsföreningen vill att översiktsplanen ska kompletteras med krav på att utföra ny bebyggelse som passivhus eller plusenergihus.

Kommentar: Kommunen har efter synpunkter som inkommit under samrådet valt att generellt med ställningstaganden i den kommunövergripande översiktsplanen inte låsa sig till viss teknik eller på andra sätt i en för detaljerad nivå. Detta och på grund av den relativt svaga kopplingen till fysisk planering medför att kommunen gör bedömningen att ställningstagandet stryks ur planförslaget. Synpunkten har lämnats över till ansvariga för kommunens styrdokument för miljö, Plan för Värnamo kommuns miljöarbete.

10.3 Bebygga jordbruksmark

Flera av **TRF** avdelningar i kommunen framför synpunkten att planförslaget lämnar jordbruksmark i stadsnära lägen oskyddad för exploatering. Synpunkten är att jordbruksmark inte skall exploateras för stadens expansion. Vidare anses att kommunen inte behöver ta jordbruksmark i anspråk för stadsutveckling då största delen av kommunen är täckt av skog, det måste finnas alternativ. Genom att behålla den öppna marken behåller staden sin karakteristik med öppen mark och utsikt över Vidöstern och Lagan och gör området tillgängligt för fler.

Kommentar: Planförslaget redogör för ett generellt ställningstagande att kommunen ska verka för att jord- och skogsbruksmark vid planering och exploatering inte ska fragmenteras och att jordbruksmark

ska skyddas mot åtgärder som försvårar jord- och skogsbruk. Utöver detta är kommunen skyldig att följa Miljöbalkens 3 kapitel som slår fast att jordbruksmark endast får bebyggas för att tillgodose betydelsefulla samhällsintressen då lämpliga alternativ till lokalisering saknas. Planförslaget justeras med ett tillägg av kommunens tolkning av MB kap 3 eftersom jordbruksmark idag exploateras utan de avvägningar och beslutsunderlag som lagstiftningen kräver, Kommunen ska i planering och lovgivande bevaka att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om en ur allmän synpunkt alternativ lokalisering saknas.

Kommunen gör bedömningen att stadsutveckling av Värnamo kommun är ett väsentligt samhällsintresse som hänvisas till i miljöbalken. Ställningstagandet i planförslaget kommer efter synpunkt från länsstyrelsen att kompletteras med vilken typ av bebyggelse som utgör ett väsentligt samhällsintresse, se 8.9 för en vidare utveckling.

Kommunen kommer inte att i översiktsplanen ta ställning för att omöjliggöra att ta jordbruksmark i anspråk i stadsnära lägen om lämpad alternativ lokalisering inte står att finnas. Det aktuella ställningstagandet kommer att revideras för att klargöra vilka markanvändning som kommunen ser är mer lämpad för att ianspråkta jordbruksmark i stadsnära lägen. Vidare kommer planförslaget kompletteras med ett ställningstagande som klargör lagstiftningen i frågan.

I den kommunövergripande översiktsplanen görs inga lokaliseringar av bebyggelse till jordbruksmark utan dessa kommer vid behov eventuellt att göras i kommande fördjupning. Dessa eventuella utpekanden kommer i enlighet med planförslaget att föregås av en analys kring alternativa lokaliseringar bland annat i enlighet med vad miljöbalken kräver.

LRF Värnamo framför synpunkten kring vikten att skydda jordbruksmark om målet är att öka den hållbara livsmedelsproduktionen i Värnamo kommun. Särskilt om ambitionen är att skapa möjlighet för att öka den ekologiska odlingen till samma nivå som vid upphandling av mat till skolor och omsorg, 30 %. En viktig aspekt för att uppnå detta är den lokala livsmedelproduktionen inte får påverkas negativt – att endast jordbruk kan bedrivas på större avstånd från tätorterna är negativt för en levande landsbygd och för klimatmålet, då all mat måste transporteras när möjlighet till lokal matproduktion försvinner. Vidare framförs i synpunkterna att det är viktigt att de regionala och nationella livsmedelsstrategierna finns omnämnda i planförslaget.

Kommentar: Planförslaget överensstämmer i stora delar med synpunkten. Planförslagets ställning är att kommunen inte kan verka för en nolltolerans kring att bebygga jordbruksmark samtidigt kan inte jordbruksmark i den omfattning som tidigare har gjort bebyggas. Vid exploatering av jordbruksmark måste noga överväganden göras samt konsekvensanalyseras och alternativa lokaliseringar uteslutas. Vid exploatering av jordbruksmark måste olika allmänna intressen vägas mot varandra, jordbruksmark och indirekt livsmedelsförsörjning är ett betydande allmänt intresse men stadsutveckling och bostadsförsörjning är likaledes. Kommunen menar att hållbar utveckling och andra intressen i vissa lägen kan trumfa jordbruksmarksintresset.

Planeringsunderlaget kompletteras med information om den nationella och regionala Livsmedelsstrategierna och synpunkten har lämnats över till ansvariga tjänstemän för kommunens styrdokument, Plan för Värnamo kommuns miljöarbete.

LRF Värnamo önskar i synpunkt att kommunen utvecklar servitut som ger lantbrukare rätt till företagande som luktar, dammar och lockar insekter omkring gården. I nyplanerade områden bör det därför skrivas in en form av servitut, att lantbrukets buller, damm och arbetsmetoder går före allmänna klagomål från närboende. Klagomål från dessa servitutsområden ska inte leda till sanktionsavgifter gentemot lantbruket eller andra typer av anmälningar.

Kommentar: Generellt ser kommunen ingen möjlighet att avtala bort Miljöbalkens krav på olika verksamheter eller rätten att klaga. Vid prövning av klagomål ska kommunen följa den praxis som finns.

Kommunen menar att frågan får lösas på andra sätt, vid detaljplaneläggning eller med skyddsbestämmelser för miljö- och hälsa. För nya detaljplanelagda områden som gränsar till jordbruksmark ska denna aspekt ha prövats genom t.ex. att skyddsavstånd läggs in mellan bostadsmark och åkermark eller genom särskilda bestämmelser i planen. Om bostadsbyggnation sker utanför planlagt område är det inget hinder att angränsande markägare (förutsatt att man är överens härom) skriver in luktservitut i bostadsfastigheten. Vidare så har kommunen att bevaka och samråda med lantbrukarna när lokala föreskrifter för miljö- och hälsoskydd revideras. Dessa reglerar bland annat hur gödsel får spridas utifrån avstånd till bostadsmark.

LRF Tännö, Värnamo LRF Lokalavdelning, LRF Voxtorp och LRF Kärda framför synpunkten att planförslaget bör utformas konsekvent i frågan om att inte bebygga jordbruksmark. **LRF Voxtorp** pekar på att planförslaget inte pekar ut områden för byggnation i någon stor omfattning men när detta görs så går det i konflikt med jordbruksintresset bl a då flera byar med aktivt lantbruk pekas ut som lämpliga för kompletterande bostadsbebyggelse.

Kommentar: Varken lagstiftningen eller Värnamo kommun kan ställa sig bakom ett sådant definitivt ställningstagande. Olika allmänna intressen måste kunna vägas samman och det allmänna intresse som väger tyngst för ett område bör vara det som kommunen i sin fysiska planering ska verka för. För en utveckling av kommentaren se första synpunkten stadsutveckling på jordbruksmark 10.3

Planförslaget justerar genom att lyfta ur landsbygdsområdena på grund av att de är för detaljerande. Rätt detaljeringsgrad bedömer kommunen föreligger i efterkommande översiktsplan, Fördjupning för landsbygden och landsbygdsorterna. Ställningstagandet om att kommunen generellt vill verka för bebyggelseutveckling på landsbygden utmed tätortbandet kvarstår.

Planförslaget förespråkar inte att jordbruksmark ska tas i anspråk för kompletterande bostadsbebyggelse på landsbygden utan att ny bebyggelse ska förläggas i anslutning till befintlig för att hindra konflikt men även att inte jordbruksmark ska tas i anspråk.

LRF Voxtorp ogillar slutsatsen som görs i planförslaget kring att storskaliga landskap såsom rationella jordbrukslandskap är mer tåliga för exploatering och ingrepp.

Kommentar: Planförslaget överensstämmer i stora delar med synpunkten. Med följande ställningstagande, "Jordbruk och skogsbruk är de dominerande näringarna på Värnamo kommuns landsbygd. Verksamheter inom jordbruk och skogsbruk ska ges goda fysiska förutsättningar att vidareutvecklas. I översiktsplanen har stora sammanhängande jordbruksmarksområden med därav särskild betydelse pekats ut." Med detta ställningstagande menar kommunen att kommunen i efterkommande planering kommer motverka fragmentering, genom exempelvis avstyckningar av dessa jordbrukslandskap.

Det LRF Voxtorp åberopar är inte ett ställningstagande i översiktsplanen utan ska ses med bakgrund av de ställningstaganden som görs kring vindkraft där kommunens ställning är att framför allt stora skogsmarksområden i kommunen är mer lämpade för vindkraftsetableringar än mer småskaliga landskapstyper. Planförslaget revideras med ett förtydligande.

LRF Kärda, LRF Voxtorp och Drömminge bygdegårdsförening framför synpunkten att det i och kring de områden man representerar inte är lämpligt att peka ut områden för kompletterande bostadsbebyggelse eftersom detta skulle vara negativt för det aktiva jordbruksintresset för de i

planen utpekade områdena. Vidare anser man att jordbruksmark skulle ianspråkta med detta förslag.

Kommentar: Dessa områden som synpunktslämnarna åsyftar kommer lyftas ur planförslaget. Se Samhällsbyggnadsförvaltningen kommentarer 10.3 för ett mer utvecklat svar.

10.4 LIS-områden

Naturskyddsföreningen framför synpunkten att man inte vill se några LIS-områden då dessa riskerar att skada natur och sjöarnas status och kommer leda till privatisering av stränder.

Kommentar: Planförslaget redogör för ett begränsat antal platser och för dessa en begränsad del av dessa sjöar/vattendrags strandlinje. Kommunen menar att man därigenom beaktar bevarandet av kommunens mångfald av stränder. En utveckling inom ett av de utpekade LIS-områdena kommer föregås av detaljplan eller bygglov varvid en så kallad fri passage utmed stranden kommer att säkerställas. Detta medför att tillgängligheten till strand och befintligt djur- och naturliv invid dessa stränder säkras och ges ett formellt skydd.

Kommunen har genom Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ställt sig bakom att vi ska ta fram LIS-områden och i LIS-rapport även utrett hur detta utpekade ska gå till väga. Utöver de krav som lagstiftningen ställer på kommunen har tre ställningstaganden tagits fram som även har tagits med i planförslaget till ny översiktsplan.

Kommunen ser LIS-frågan som viktig landsbygdsfråga -att gynna bebyggelse på landsbygden vilken i sin tur kan ge ett ökat underlag för service och därmed bättre förutsättningar för en levande landsbygd. Värnamo är en landsbygdskommun och ser frågan om att upprätthålla service på landsbygden som betydelsefullt. Kommunen gör bedömningen att LIS-utpekande kan verka för landsbygdens utveckling och planförslaget ser även en potential i besöksnäringens utveckling på landsbygden då kommunen har stora naturområden med höga natur- och friluftslivsvärden som utvecklade på rätt sätt -i samklang med naturen skulle bidra till kommunens utveckling men även till att upprätthålla dessa naturområden som ofta kräver skötsel och insatser och därmed medel.

Kommunen ser LIS-utpekandet i översiktsplanen som en liten pusselbit i kommunens ambition att hålla landskapet öppet med en därtill ökad biodiversitet och naturvärden. Vidare anser förvaltningen att tillgängligheten till stränder tvärtom mot synpunktslämnaren menar kan öka när en utveckling i LIS-områden både säkerställer en allmän passage utmed stranden och då utvecklingen bidrar till att det inte bara blir skogsplanteringar utmed utpekade sjöars stränder.

Socialdemokraterna har framfört synpunkter kring alla de utpekade LIS-områdena i planförslaget, här redogörs kortfattat för dessa samt de förslag som partiet lägger fram för kompletterande områden som anses lämpade för LIS.

- Hörledammen. Socialdemokraterna vill inte se någon ytterlig bostadsbebyggelse invid dammens södra del, däremot positiva till att peka ut LIS-område i Hörle med närområde.
- Partiet är positiv till planförslagets utpekande vid Södra Fyllen och ser platsen som väl lämpad och i ett attraktivt läge som skulle kunna innebära en ökad vilja att bosätta sig i området kring Dannäs.
- Vidare är man tveksam till utpekandet av LIS-område i St Gavlö. Området är svårtillgängligt och saknar god kommunikation och service, det är långt till allt.
- Positiva till utpekandet vid sjön Lången och Nästasjön.

- Partiet ställer sig tveksamma till utpekandet vid Gunnen. Marken anses inte lämplig på grund av att sjön Gunnen är förorenad och det saknas möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp.
- LIS-området utmed Herrestadsjön är redan färdigbyggt och det saknas möjlighet att komplettera med ytterligare byggnation.

Socialdemokraterna föreslår område kring Näsuddens badplats som lämpad för ett LIS-utpekande likaså invid Lillsjön i Kärda, norr och söder om Hörledammen samt vid Fryele - ett område beläget närmare byn än det som föreslås i planförslaget.

Kommentar: LIS-området vid Hörledammen kommer att revideras i enlighet med Länsstyrelsen i Jönköpings synpunkt, se 8.15 för vidareutveckling.

Det vattendrag som passerar sjön, Bäck från Gunnen har enligt vattenförvaltningen getts en otillfredsställande ekologisk status och uppnår inte god kemisk status på grund av att halten PFOS, perflourerande/högflourerande ämnen har överskridits. Planförslaget kompletteras med denna information. Kommunen gör bedömningen att statusen inte är något hinder för att sjön ska kunna pekas ut som LIS-område då hälsoriskerna bedöms som små. Kommunen menar vidare att då den överföringsledning som försörjer Kärda med vatten och avlopp passerar strax norr om området att detta i framtiden, om en utbyggnad i enlighet med förslaget kommer tillstånd, kan området komma att byggas ut med kommunalt vatten och avlopp. Initialt kommer området att behövas försörjas med enskilt vatten och avlopp.

LIS-området vid St Gavlö kommer kvarstå i planförslaget med en del revideringar avseende områdets utbredning, se 9.2 Synpunkt 2, för en vidareutveckling.

Angående utpekandet av LIS-området invid Herrestadssjön menar kommunen att det inte föreligger ett hinder från att peka ut redan bebyggda områden för LIS, tvärtom är det förenligt både med lagstiftningen och med kommunens ställning för LIS. Områdena föreligger inom eller i närheten till ett kommunalt VA-utbyggnadsområde. Vidare överensstämmer inte kommunen i synpunkten om att det inte föreligger möjlighet för kompletterande bostadsbebyggelse. Förutom detta ser kommunen det som en möjlighet att omvandla mer utpräglad fritidshusbebyggelse i området till åretruntbostadsbebyggelse.

Angående förslaget att peka ut Näsudden anser kommunen att närheten till Värnamo kan ses som att en eventuell utveckling inom området enbart skulle stödja service i Värnamo. Redan idag råder ett relativt högt bebyggelsetryck runt sjön Hindsens norra och västra stränder. Hindsen är en särskilt värdefull sjö ur flera perspektiv som talar emot ett LIS-utpekande, sjön har höga värden för rekreation och friluftsliv på grund av närheten till Värnamo stad, sjön är kommunens reservvattentäkt, sjön är även utpekade som ett Natura 2000 område. Enligt den landsbygdsdefinition som Värnamo har valt att utgå ifrån vid utpekandet av områden förekommer Näsudden strax utanför denna men då det saknas närmre tätorter/service som skulle stödjast av en utveckling gör kommunen bedömningen att inte peka ut Näsudden som LIS-område i översiktsplan.

Angående ett utpekande av LIS-område invid Hörledammens norra strand samt söder om Hörle samhälle så finner kommunen att lägena är attraktiva och det skulle stödja en utbyggnad av service och näringslivet i Hörle. Eftersom den norra stranden idag är obebyggt och det föreligger lite befintliga strukturer att bygga vidare på gör kommunen bedömningen att inte peka ut ett LIS-område norr om Hörledammen men väljer att istället peka ut ett område söder om samhället.

Angående ett utpekade i eller i närheten av Fryele har kommunen svårt att hitta ett lämpligt område i strandskyddat läge för ett LIS-utpekande.

Angående ett utpekande invid Lillsjön i Kärda så föreligger det lite utrymme kvar för nya tomter mellan bebyggelse och sjön längs med sjöns västra strand och byggnation i dessa lägen hade troligtvis kunnat ske även utan ett LIS-utpekande. Likaså föreligger det lite lämpligt utrymme på bland annat på grund av rådande topografiska förhållanden att tillskapa attraktiva tomter för bostadsändamål vid sjöns södra del. Kommunen väljer därav att inte göra ett LIS-utpekande i enlighet med synpunkten.

Rydaholm-Horda Centeravdelning framför synpunkten att Helgasjön sydost om Rydaholm borde pekas ut som LIS-område på grund av områdets attraktiva läge med rimligt pendlingsavstånd till arbetsplatser och service i Rydaholm. Till området finns även utbyggt cykelväg vilket gynnar hållbar utveckling. Vidare framförs att ett LIS-område norr om Ohs ses som lämpligt och skulle stödja en landsbygdsutveckling i närområdet.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med de två förslagen till nya LIS-områden och kompletterar planförslaget med dessa två.

Gällaryds samhällsförening lämnar en synpunkt kring att man bör komplettera och revidera text kring Gällaryd och det LIS-område som pekas ut utmed Långens strand i enlighet med förslag i synpunkt. Föreningen framför även synpunkten att planförslaget bör kompletteras med ett LIS-område några 100 meter norr om badplatsen i Ohs. Föreningen anser att detta bland annat är förenligt med kommunens ställning att där kommunalt vatten och avlopp kan ordnas är det lämpligt att peka ut LIS-område eftersom det nuvarande reningsverket i Ohs skulle klara denna utbyggnad utan åtgärd.

Kommentar: Planförslaget kompletteras med den text som samhällsföreningen har lämnat samt med det ovan nämnda LIS-området som kommunen anser kan bidra till en landsbygdsutveckling inom området och bättre förutsättningar för bl a service i Ohs och i Gällaryd.

10.5 Kommunikation

Socialdemokraterna ifrågasätter i sina synpunkter över planförslaget om man i översiktsplanen ska namnge tågstop och anser vidare att detta bättre hör hemma i vidare planering och i Plan för trafik.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med synpunkten då planförslagens strategi för bebyggelseutveckling och kommunens förutsättningar för hållbar utveckling inte enbart är avhängt tåg som kollektivtrafikslag. Ställningstagandet stryks ur planförslaget och synpunkten lämnas vidare till ansvariga tjänstemän för Plan för trafik.

Socialdemokraterna önskar se en kommunal cykelstrategi som komplement till den regionala som är under framtagande.

Kommentar: Planförslaget kompletteras med ställningstagande - att kommunen i vidare planering exempelvis i Plan för trafik ska redogöra för kommunens strategi för cykeln som trafikslag i kommunen.

Plan för trafik kommer redogöra för olika delar där hållbart resande blir en del. I hållbart resande ingår gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Gällaryds samhällsförening och Centeravdelningen i Rydaholm-Horda framför synpunkten att kommunen i översiktsplanen bör verka mer för att utveckla närtrafiken istället för bussen som man

anser saknar möjlighet att utvecklas till ett attraktivt resealternativ som skulle kunna konkurrera med bilen.

Kommentar: Närtrafik drivs av Jönköpings länstrafik (JLT), och därmed Region Jönköpings län, som ett komplement till annan kollektivtrafik där det antingen är långt till närmsta hållplats, eller glest mellan avgångarna. Kommunen är positiv till utveckling av närtrafiken och driver sedan länge på frågan hos JLT om att starta projekt för att utveckla närtrafiken.

Centeravdelningen, Rydaholm-Horda framför synpunkt om att lyfta Horda som tätort i tätortbandet och som en tätort med gott om arbetstillfällen, genom att verka för förbättrad kollektivtrafik och för att återuppta Horda station som ett tågstop

Kommentar: Synpunkten överensstämmer i stort med planförslaget som önskar se en mer effektiv och attraktiv kollektivtrafik utmed 27:an mellan Värnamo och Rydaholm, där både Bor och Horda är tätorter som berörs. För förvaltningens syn på förslag till tågstop i Horda se socialdemokraternas synpunkt ovan 10.5.

LRF Värnamo framför synpunkten att kommunen i planförslaget bör planera för ett nytt stråk för allmänna kommunikationer på sträckan Dannäs-Nydala: Längs väg 127 från Sävsjö förbi Nydala och Fryele till Värnamo, sedan vidare längs väg 558/559 förbi Åminne Hånger och Dannäs och vidare in i Ljungby kommun

Kommentar: Synpunkten överensstämmer i stort med planförslaget. För sträckans som nämns i synpunktens separata delar så föreligger ställningstaganden att verka för allmänna kommunikationer i planförslag.

Översiktsplanens samrådsförslag kommer inför utställning att justeras med ett tillägg av ett ställningstagande för en landsbygdslinje. Utefter sträckan avser kommunen att under planperioden verka för förbättrade kommunikationer och service. Ställningstagandet för landsbygdslinjen ska ses som en långsiktig strategiskt ställningstagande för utvecklingen av landsbygden i kommunen

10.6 Övrigt

Socialdemokraterna framför i synpunkt över planförslaget att man önskar se en övergripande strategi för grönstruktur för att säkra folkhälsa och klimatanpassning.

Kommentar: Planförslaget överensstämmer i stort med synpunkten. Planförslaget innehåller följande övergripande ställningstagande för grönstruktur, "Kommunen ska verka för att grönstruktur bland annat i form av gröna och blåa kilar, parker och allmänna grönytor i tätorterna bevaras och utvecklas med målet att säkerställa ekosystemtjänster för dagens och kommande generationer. Mycket stor restriktivitet ska gälla för att ta grönytor i anspråk för andra ändamål." Planförslaget syftestext kompletteras avseende information avseende ekosystemtjänster för att tydliggöra att klimatanpassning och folkhälsa utgör två exempel av ekosystemtjänster. Arbetet med att ta fram en Grönstruktursplan (aktualisera nuvarande plan från 1991) pågår och Samhällsbyggnadsförvaltningen har det uppdraget. Planen kommer både direkt och indirekt att gå in på aspekterna folkhälsa och klimatanpassning.

Socialdemokraterna saknar tydliga ställningstaganden för ökad jämställdhet i planförslaget och vill se att förslaget kompletteras i denna fråga.

Kommentar: Kommunen överensstämmer med synpunkten och i önskan att denna komplettering görs. Synpunkten är även förenlig med Länsstyrelsen i Jönköpings synpunkt i frågan. Idag saknar vi ett relevant underlag/analys som ett sådant ställningstagande skulle kunna vara baserat på.

Planförslaget kompletteras därför med ställningstagandet att sådant underlag/analys ska tas fram för den fortsatta fysiska planeringen, exempelvis avseende trafik, eller rekreation.

Socialdemokraterna vill se ett ställningstagande för träbyggnad i översiktsplanen.

Kommentar: Kommunen gör bedömningen att ett sådant ställningstagande bättre hör hemma i kommunens Plan för kommunens miljöarbete där ställningstaganden avseende kommunens som organisation finns. Planen omfattar även kommunala bolag såsom, Finnvedsbostäder. Synpunkten överlämnas till ansvariga tjänstepersoner för Plan för Värnamo kommuns miljöarbete.

Naturskyddsföreningen framför synpunkten att det lika väl som det finns underliggande planer för energi och klimat, miljö, kultur, dricksvatten m m borde det väl också finnas en Naturvårdsplan som planeringsunderlag- om och hur de naturvärden som finns i kommunen ska bevaras och utvecklas.

Kommentar: Planförslaget kompletteras med ställningstagande kring att en sådan plan/strategi ska tas fram.

Naturskyddsföreningen och LRF Värnamo önskar att planförslaget kompletteras med att kommunen ska verka för möjligheten till digital lanthandel, av det slag som planeras i Gällaryd, att detta möjliggörs i fler byar på landsbygden

Kommentar: Digital lanthandel är en kommersiell verksamhet som drivs utanför kommunens regi. Kommunen är positiv till digital lanthandel och har varit delaktig i processen att ta fram ett koncept genom utvecklingsavdelningen och dess landsbygdsutvecklare. De erfarenheter som drogs kan andra få del av.

Naturskyddsföreningen framför synpunkten att anmärkningsvärd stor del av kommunen pekas i planförslaget som olämplig för vindkraftsetablering vilket föreningen inte anser är förenligt med att kommunen är en del i ett "plussenergi län" och att även Värnamo kommun måste både bidra och minska energiförbrukningen.

Kommentar: Kommunen menar att kommunen i stora delar är bättre lämpad för annan hållbar energiproduktion såsom bioenergi, solenergi och vattenenergi med fler. Värnamo kommun är till stor del berörd av totalförsvarets flygplats i Hagshults stoppområde för höga objekt som omöjliggör hög byggnation i delar av kommunen som annars hade varit lämplig.

Vidare menar kommunen att planförslaget med bland annat med ett ställningstagande gällande de områden i kommunen som inte bedöms vara känsliga för vindkraftsetableringar, att ny tillkommande bebyggelse ska lokaliseras så att förutsättningarna för vindkraftsetablering inte försvåras, visar att kommunen vill bidra även till att verka för en vindkraftutbyggnad.

11. Interna myndigheter och bolag

Från de interna myndigheterna har svar inkommit från kulturnämnden, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, Värnamo energi AB, medborgarnämnden och upphandlingsnämnden. Av dessa har medborgarnämnden och upphandlingsnämnden valt att avstå från att lämna synpunkter.

11.1 Övergripande

Kommunstyrelsen framför synpunkten att planförslaget är för omfattande. Tillgängligheten behöver öka och omfånget minska. En metod för att renodla planförslaget vore att låta konkretiseringarna och de detaljerade ställningstaganden få uppgå i efterkommande tematiska planer som för översiktsplanens del bland annat utgörs av VA-plan, Plan för trafik, Bostadsförsörjningsplan, Plan för kulturmiljö och Plan för Värnamo kommuns miljöarbete. Vidare framförs synpunkten att planeringsstrategin för avfall helt kan utgå.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen överensstämmer med synpunkten och kommer i de fall annat tematiskt plan finns eller är under framtagande att låta dessa uppgå i respektive plan. Samtidigt så bör de ställningstaganden med en tydlig koppling till fysisk planering för bebyggelse, mark- och vattenanvändning finnas kvar i översiktsplanen.

11.2 Förslag till justeringar/borttagandet av ställningstaganden

Barn- och utbildningsnämnden framför synpunkt kring att stryka helt och delvis de två ställningstaganden som samrådsversionen tar upp kring nybyggnation av skola och förskola. Ställningstagandena redogör för antal barn/skola samt avdelningar/förskola.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen hörsammar synpunkten och de två utpekade ställningstaganden avlägsnas ur planförslaget.

Barn- och utbildningsnämnden framför önskemål om att komplettera befintligt ställningstagande kring utomhusmiljö med att även avse fritidshemsverksamheter. **Barn- och utbildningsnämnden** framför vidare i synpunkter att befintligt ställningstagande kring studier efter grundskolan ska kompletteras med följande, - genom ett brett utbud av gymnasieprogram.

Kommentar: Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkterna.

Värnamo energi framför synpunkten att det till den sista punkten i ställningstaganden om fokus på förnybar energi att detta kompletteras med, fjärrvärme och lösningar som bidrar till ett effektivt och resurssnålt system.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att det ställningstagande man åsyftar är på en för detaljerad nivå för att höra hemma i översiktsplanen och att den berör kommunens egna fastighetsbestånd bättre hör hemma i Plan för kommunens miljöarbete. Synpunkten överlämnas till ansvariga tjänstepersoner för planen.

Kommunstyrelsen framför synpunkten att det inte av planförslaget framgår vilka begränsningar som ett utpekade av tyst område innebär. Kommunstyrelsen önskar att planförslaget kompletteras med information kring hur befintlig bebyggelse och verksamheter skulle påverkas av ett utpekade samt utvecklingsmöjligheten inom utpekade områden.

Kommentar: Text, ställningstagande och kartor har av layoutmässig grund hamnat åtskilda i planförslaget. Planförslaget kommer åtgärdas avseende detta. Text och ställningstagande för tysta områden kommer även ses över och kompletteras för att tydliggöra att syftet med att peka ut tysta områden inte att lägga en "död hand" över dessa områden. Befintlig verksamhet och markanvändning såsom lant- och skogsbruk eller bostads-, fritidsbebyggelse är förenligt med utpekandet i planförslaget. Utvecklingsmöjligheterna för dessa verksamheter påverkas inte av ett utpekade. Verksamheter som i planförslaget listas i ställningstagandet och inte anses förenligt med tysta områden och som därmed ska prövas restriktivt är, viss industri, materialtäkt, skjut- och motorbana samt vindkraftverk.

Syftet med att peka ut tysta områden i översiktsplanen är bland annat att bevara den utvecklingspotential dessa områden spås ha för kommunens besöksnäringutveckling och som rekreations- och friluftslivsområden.

11.3 Förslag till kompletteringar i text

Kulturnämnden framför önskemål om en kompletterande syftestext till planförslagets planeringsstrategi för kultur med följande text, I en tid av polarisering och kunskapsförakt blir kulturen än viktigare. Biblioteket som garant för förmedling av kunskap och fakta, tillgängliga för alla

oavsett inkomst och bakgrund. Men också biblioteket som mötesplats där olika åsikter tillåts brytas mot varandra, en plats för det goda samtalet di alla kan komma och respekteras. Kulturen som en brobyggare som ökar förståelsen för varandra, kulturen som verktyg för att vidga vår världsbild och bli mer toleranta som människor. Kulturen som medel för att berika våra liv, stimulera våra sinnen och må bättre. En tolerant kommun som berikar är en mer attraktiv boendeort. Gummifabriken och Vandalorum är viktiga för att flytta fram Värnamos positioner som kulturkommun på ett nationellt plan. Gummifabriken är samtidigt så mycket mer än kultur- byggnaden bär på en idé om kulturens roll som kreativ motor i samhällsbygget och förkroppsligar tron på en ljus framtid för Värnamo kommun. Gummifabriken som idé är en symbol för Värnamo kommuns vision om att vara den mänskliga tillväxtkommunen.

Kommentar: Planförslaget kompletteras i enlighet med kulturnämndens förslag.

Kulturnämnden föreslår att konsekvensbeskrivningen under kap 3.1 Mitt Värnamo 2035 kompletteras enligt följande, Gummifabriken med kulturförvaltning, Vandalorum och kulturskolan är motorerna som driver Värnamos utveckling som kulturkommun framåt. Var för sig, i samverkan med varandra och i samverkan med föreningar och andra aktörer.

Kommentar: Konsekvensbeskrivningen kompletteras enligt synpunkt från Kulturnämnden.

Värnamo Energi AB framför synpunkt på att biobränslebaserad värme (fjärrvärme och närvärme) nämns i samband med förnybar energi i planförslaget/planeringsunderlaget.

Kommentar: Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt

Värnamo Energi AB framför synpunkten att kommunen i planförslag och planeringsunderlag ska skilja på solceller och solenergi.

Kommentar: Planen kompletteras i enlighet med synpunkten.

Barn- och utbildningsnämnden framför synpunkten om att texten i planeringsunderlaget som beskriver skola förskola och fritids bör omformuleras enligt följande,

Förskolan är en egen skolform för barn mellan 1-5 år, den regleras av skollagen och arbetar utifrån en egen läroplan. Förskoleklassen är en egen skolform för barn som fyller 6 år, den regleras av skollagen och arbetar utifrån den läroplan som även gäller för grundskolan. Grundskolan omfattar årskurs 1-9, barn/elever i åldern 7-16 år. Fritidshem kompletterar utbildningen och erbjuder de barn i åldern 6-13 år som har omsorgsbehov, ge möjlighet till lärande, rekreation och en meningsfull fritid.

Barn- och utbildningsnämnden framför vidare att texten bör justeras kring ett antal faktafel.

Kommentar: Planförslaget justeras i enlighet med synpunkt.

Kommunstyrelsen framför synpunkten att det saknas ett resonemang/bild i planförslaget kring industrins behov av mark för etablering.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att planförslaget på ett fullgott sett redogör för industrins behov av mark med ställningstagandet att det ska finnas planlagd industrimark i alla tätorter i kommunen. I efterkommande fördjupningar kommer områden för industri att pekats ut på karta.

Kommunstyrelsen framför att planförslaget inte redogör i tillräcklig omfattning för äldreomsorgens behov, framförhållning och möjliggörande i den kommunala planeringen.

Kommentar: I planförslagets andra kapitel, under utgångspunkter och möjligheter, 2.2 Kommunens invånare och dess behov, finns det övergripande beskrivet befolkningen utefter åldersstruktur och vad man i befolkningsprognosen spår för utveckling för de äldre ålderskategorierna. Under rubrikerna Behov av Bostäder och Behov av äldreomsorg och särskilt boende finns ytterlig information. Utgångspunkterna redogör för att man ser ett mindre behov av utökning av särskilt boende i framtiden men att behovet av utökning inte är proportionerlig utifrån den stora ökning äldre som man ser. Vård i hemmet, bättre medicinering och en allt friskare befolkning ligger bakom. Den kategori som även i framtiden kommer kräva intensiv omsorg och särskilt boende är gruppen med demenssjukdom som spås öka i takt med att befolkningen blir allt äldre.

Med denna bakgrund ser Samhällsbyggnadsförvaltningen ett litet behov av ställningstaganden för äldreomsorg men ett stort behov av att verka för fler tillgängliga, trygga och centrala boenden med en möjlighet för viss service i kommunen.

Planförslaget kompletteras med text som beskriver behoven avseende den del av den äldre befolkningen som kommer insjukna i demens och som i framtiden tros öka. Av planförslaget ska betydelsen av att bevaka utvecklingen och behovet av boende för demenssjuka framgå.

Ställningstaganden med koppling till bostadsförsörjning kompletteras med betydelsen av i vidare planering verka för den växande gruppen av äldre som inte kräver omsorg men trygghet samt viss service.

11.4 Förslag till kompletterande ställningstaganden

Kulturnämnden framför förslag till tillägg av ställningstagande,

1. Kommunen ska i allt planeringsarbete och arbete med strategier följa intentionerna i Plan för kulturmiljön i Värnamo kommun med tillhörande dokument.
2. Kommunen ska verka för ökad samverkan för att utveckla kulturen för invånarnas bästa. Samverkan ska ske inom den kommunala organisationen, med föreningar, med andra kommuner och regionen, näringslivet och andra aktörer.
3. Kommunens ambition är att kulturlivet ska vara tillgängligt för alla invånare, oavsett var man bor, ålder och bakgrund

Kommentar: Planförslaget kompletteras med det första av ställningstagandet som föreslås. Avseende de övriga förslagen så saknar dem en tydlig fysisk planeringskoppling varvid Samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att dessa inte bör införlivas i planförslaget.

11.6 Övrigt

Kommunstyrelsen framför i synpunkt att översiktsplanen ska förhålla sig till andra av kommunen framtagna utredningar som pekar på om en höghastighetstation etableras så ska denna bli resecentrum för bussar och tåg i Värnamo.

Kommentar: Planförslaget revideras i enlighet med synpunkt

Kommunstyrelsen framför i synpunkt önskemål om att konsekvensbeskrivningen avseende följd effekter av målbilden för bebyggelseutvecklingen – tätortsbandet är för skarpt formulerad utarmning av landsbygden. Man menar att planförslaget även innehåller en rad ställningstaganden för att verka för landsbygden såsom kollektivtrafik men även landsbygdsskolor.

Kommentar: Konsekvensbeskrivningen kommer ses över och omformuleras.

12. Övriga interna synpunkter från avdelningar och tekniska förvaltningen

Från interna avdelningar på Samhällsbyggnadsförvaltningen har synpunkter från miljöavdelningen, mark- och exploateringsavdelningen, räddningstjänsten och från kommunantikvarie lämnats.

Tekniska förvaltningen har lämnat sina synpunkter direkt utan att låta tekniska utskottet fatta beslut kring dessa.

Från avdelningar och tekniska förvaltningen har det förutom synpunkter av mer övergripande strategisk karaktär även framkommit många mindre förslag på korrigerar av text och felaktigheter vilket kommer innebära en rad mindre justeringar av befintliga ställningstagande som inte medför större politiska betydelse. I samrådsredogörelsen redogörs enbart för de synpunkter som bedöms vara av betydelse för planförslagets innebörd. Stavfel, formalia med mera redogörs inte för här i texten, men tas med direkt i revideringen av planhandlingarna.

12.1 Övergripande

Mark- och exploateringsavdelningen framför synpunkten att planförslaget innehåller allt för många ställningstaganden och menar vidare att de ställningstaganden som styrs av lagar eller andra kommunala dokument bör strykas. Vidare anser avdelningen att översiktsplanen innehåller för detaljrika ställningstaganden och beskrivande texter.

Kommentar: Plan och byggavdelningen överensstämmer med synpunkten angående antalet ställningstagande. Ställningstaganden som är allt för detaljerade och som bättre bör hanteras i övriga tematiska styrdokument såsom VA-plan, Bostadsförsörjningsplan med flera kommer avlägsnas ur planförslaget.

Plan- och byggavdelningen gör bedömningen att det i vissa fall kan underlätta för politiker, allmänhet och tjänstemän att ha med ställningstaganden vars frågor redan styrs av lagstiftning. Översiktsplanen är en politisk plan där målgruppen inte alltid kan förväntas vara uppdaterande avseende lagstiftning eller kommunala bestämmelser/riktlinjer.

Tekniska förvaltningen vill komplettera texten för bebyggelseutveckling i tätorterna med ett utvecklande resonemang där även bebyggelse på orörd mark beskrivs.

Kommentarer: Planförslaget tar ställning för bebyggelse av jordbruksmark men även för etablering av övriga områden med följande ställningstagande, "För omvandlingsområden och nya exploateringsområden som tidigare inte varit bebyggda ska kommunen i planering verka för en blandning av funktioner och upplåtelseformer i syfte att i förlängningen möjliggöra för socialt och ekonomisk attraktiva och trygga miljöer."

Planförslaget kompletteras med text i enlighet med synpunkt för att tydliggöra att även så kallad jungfrulig mark kommer tas i anspråk. Planförslagets principiella ställningstagande kring att vi ska verka för att staden byggs inifrån och ut kvarstår. Samhällsbyggnadsförvaltningen instämmer med tekniska förvaltningen kring att det är omöjligt att inte ny mark kommer tas i anspråk och att översiktsplanen bör ha tillräcklig beskrivning kring hur kommunen ska verka för att detta ska ske.

Tekniska förvaltningen önskar en bättre redogörelse av planförslagets ställning för förtätning - som planförslaget redogör för.

Kommentar: En av samhällsplaneringens stora utmaningar är att skapa ett hållbart samhälle, där bilberoendet minskar till fördel för resor med hållbara trafikslag. För att nå dit bör befintliga tätorter förtätas och nya bostads- och verksamhetsområden förläggas i anslutning till etablerade områden i

stor utsträckning som möjligt. Den fysiska planeringen bör understödja exempelvis kollektivtrafiken genom att befintliga stråk förstärks.

Samtidigt har förtätning en övre gräns som måste tas hänsyn till vid planering eftersom förtätning i för stor utsträckning eller i en skala som inte är anpassad till Värnamos förhållanden kan innebära oattraktiva, bullriga, mörka och till ytan undermåliga livsmiljöer för barn såväl som för vuxna.

Planförslaget redogör för att, "Ny bebyggelse ska i första hand ske i förtätningsslagen och i tätorternas nuvarande utbredning, i kollektivtrafiknära lägen och i kollektivtrafikstråk. Ny bebyggelse ska överbygga fysiska barriärer, primärt förläggas till redan ianspråktagen, hårdgjorda ytor och förhålla sig till den befintliga bebyggelsestrukturen och till människors behov av kvalitativa utemiljöer." samt "Kommunen är positiv till förtätning på höjden i tätorterna. Höjdskala och gestaltning ska dock anpassas till platsen i tätorten och till angränsande bebyggelsemiljöer. Tillbyggnad på befintlig bebyggelse med fler våningar kan vara lämplig i vissa lägen."

Tekniska förvaltningen anser inte att skrivningen "Bilen bör endast användas för de resor där den faktiskt behövs och inte för resor som kan ersättas med andra trafikslag." inte hör hemma i planförslaget. Tekniska förvaltningen menar att bilen även medför positiva effekter till samhället.

Kommentarer: Planförslaget överensstämmer med tekniska förvaltningen om att bilen medför positiva effekter till samhället och att vi även framledes ska verka för biltrafiken i kommunens fysiska planering.

Den prioritering som avser hållbara trafikslag i planförslaget är i första hand en prioritering som ska gälla för centralortens och tätorternas utveckling och inte landsbygden och landsbygdsorterna som har andra behov och möjligheter. Planförslaget justeras med en förtydliga att prioriteringen av hållbara trafikslag är en princip som i första hand kommer inverka i hur vi planerar för stads- och tätortutveckling och inte i landsbygdens och landsbygdsorternas utveckling.

I kommunens fortsatta planering för tätortsutveckling kommer prioriteringen av hållbara trafikslag i översiktsplanen och efterkommande planering vara vägledande för att långsiktigt styra utvecklingen mot trafikslag som gynnar stadsliv och handel, ger en ökad jämlikhet, trygghet, en förbättrad folkhälsa, ger mer plats för grönstruktur och attraktiva livsmiljöer och mindre utsläpp.

Tekniska förvaltningen lämnar synpunkten att det inte är rimligt att ställningstagandet att, kommunen ska verka för att ny bebyggelse i största möjligaste mån fördelas mellan tätorterna i tätortsbandet. Förvaltningen menar att Värnamo har mer växtkraft än övriga orter.

Kommentar: Det rör sig om ett politiskt ställningstagande, där man från politiskt håll önskar att kommunen som organisation verkar för att bebyggelse sprids till fler tätorter genom att verka för att det ska vara attraktivt att bosätta överallt i kommunen. Politiskt vill man att hela kommunen ska ha möjlighet att växa och för det krävs ett ökande underlag som kan upprätthålla service även i de mindre tätorterna. Vidare så är det en fråga om att planera för god bebyggd miljö.

Samhällsbyggnadsförvaltningen menar att om vi ska bli 40 000 invånare fram till 2035 och om denna tillväxt ska ske på ett attraktivt och hållbart sätt så kan hela denna befolkningsökning inte enbart ske i Värnamo stad. Ställningstagandet är formulerat till "i största möjligaste mån" bör kommunen verka för och driva utveckling i alla tätorter.

Mark- och exploateringsavdelningen Önskar en mer positiv syn i byggandet av Värnamo kommuns framtid. Följande ställningstagande bör tas bort då den är för defensiv, Ny bebyggelse i tätorterna ska i första hand ske i förtätningsslagen och i tätortens nuvarande utbredning, i kollektivtrafiknära

lägen och i kollektivtrafikstråk. Ny bebyggelse ska överbrygga fysiska barriärer, primärt förläggas till redan ianspråktagen, hårdgjorda ytor och förhålla sig till den befintliga bebyggelsestrukturen och till människors behov av kvalitativa utemiljöer. MEX förespråkar vidare att kommunen hellre ska lyfta att stadens utveckling är ett samspel mellan utbredning och förtätning

Kommentar: Plan- och byggavdelningen menar att en översiktsplan inte är och ska inte vara en plan enbart för exploateringsintressen utan även en plan som ska se till diverse bevarandeintressen samt risk, hälsa och goda livsmiljöer. En betydelsefull aspekt är det allmänna intresset gällande hushållning av mark och vatten som plan- och bygglagen ålägger kommunerna att ta hänsyn till i sin planering. Plan- och byggavdelningen menar att stadsutbredning inte är god hushållning med mark och därav ingen princip som kommunen ska planera efter. Utbredning av staden är en process som sker oavsett och kräver därav inga politiska ställningstaganden. För att hantera utbredningen samt se till att den inte sker okontrollerat och omöjliggör framtida möjligheter och allmänna intressen föreslår Plan- och byggavdelningen att följande ställningstagande läggs till planförslaget, i syfte att slå vakt om stadens långsiktiga utveckling ska kommunen inom Värnamo stads omland (ett avstånd av 3 km från nuvarande tätortsutbredning) verka för att komplettering av samlad bebyggelse eller mer omfattande ny bebyggelse sker med planläggning.

Plan- och byggavdelningen menar vidare att förtätning av befintlig bebyggelse ur många perspektiv är positivt men även de negativa aspekterna av förtätning måste beaktas i kommunens fysiska planering.

12.5 Teknisk försörjning och trafik

Tekniska förvaltningen ställer sig främmande inför att cykelpendling mellan tätorter i kommunen kommer ha en stor betydelse i framtiden. Tekniska anser därav att planförslaget bör prioritera utbyggnad av cykelinfrastruktur inom tätorterna framför mellan tätorterna.

Kommentar: Planförslaget justeras så att det av planen ska framgå att hur kommunen ska verka för cykelvägutbyggnad ska framgå i vidare planering, Plan för trafik. Prioriteringar och avvägningarna av utbyggnaden ska göras här och inte i översiktsplanen. Däremot ska översiktsplanen även fortsättningsvis redogöra för kommunens vilja att verka för både cykling inom tätort och mellan tätorter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser vidare flera andra värden utöver cykelpendling i att verka för en cykelvägutbyggnad utanför tätort. Besöksnäring och folkhälsa är andra aspekter som kommer gagnas av utvecklingen.

Ställningstaganden i översiktsplanen kring denna fråga ligger i linje med bland annat den regionala cykelstrategin. Denna redogör för en utbyggnad även utanför tätort och i storts sett enligt de sträckor som översiktsplanens planförslag schematiskt pekar ut. Möjligheter till samfinansiering föreligger och Samhällsbyggnadsförvaltningen ser det som betydelsefullt att kommunen har tagit ställning för att kommunen önskar se denna utbyggnad.

Tekniska förvaltningen lämnar synpunkt på ett ställningstagande gällande Barnperspektiv, - att det i kommunen ska finnas ett väl utbyggt och ur barnperspektiv anpassat gång- och cykelnät. Detta ska enligt Tekniska förvaltningen kompletteras och vidareutvecklas i vidare planering som exempelvis Plan för trafik, med bland annat en prioriteringsordning.

Liknande synpunkt framförs kring följande ställningstagande, Kommunen ska verka för ökad jämlikhet genom att sträva efter ett trafiksystem som prioriterar gång- och cykeltrafikanter och därefter kollektivtrafikanter.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen överensstämmer och ställningstagandet kompletteras med texten i vidare planering, Plan för trafik. Hållbart resande kommer beaktas brett i Plan för trafik, bland annat ur ett barn-, jämställdhet, säkerhets och tillgänglighetsperspektiv.

Tekniska förvaltningen framför synpunkten att en skrivning bör läggas till gällande ställningstagandet kring prioritering av infrastruktur för gång- och cykeltrafik framför biltrafik. Tilläggas bör då göras att kommunen i vidare planering (i Plan för trafik) ska göra avväganden och beskriva eventuella begränsningar av biltrafik.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen menar att ställningstagandet att prioritera hållbara trafikslag bör göras i översiktsplanen men överensstämmer om att kommunen i vidare planering, Plan för trafik bör redogöra för hur, avvägningar och eventuella begränsningar som detta ställningstagande medför.

Plan för trafik kommer till en viss del att behöva beskriva konsekvenserna för biltrafiken när vi prioriterar hållbart resande. Kommunen måste ställa sig frågan hur vi bäst utnyttjar ytan i vårt nuvarande trafiksystem i förhållande till hur många som skall färdas i systemet. Det är högst sannolikt att vi även i motsatt synsätt kommer behöva beskriva konsekvenserna om vi inte agerar i frågan då andelen hållbara resor ofrånkomligen måste öka om vi ska kunna uppnå våra tillväxtmål.

Mark- och exploateringsavdelningen anser att ställningstaganden för regional kollektivtrafik ska ersättas med följande ställningstagande, "Alla i kommunen ska ha tillgång till en effektiv regiontrafik. Stärk kollektivtrafiken med Växjö, Jönköping, Borås och Halmstad samt utnyttja kust-till kustbanans sträckning genom kommunen på ett mer optimalt sätt."

Kommentar: Plan och byggavdelningen anser att det föreligger en poäng i att för respektive sträcka uppmärksamma kommunens ställningstagande. De skiljer sig från varandra och har olika förutsättningar. Plan och byggavdelningen ser även betydelsen av att lyfta fler och en del nya sträckor än vad man skulle göra med ett så brett och övergripande ställningstagande.

Mark- och exploateringsavdelningen anser att ställningstagandet kring att verka för nuvarande järnvägsstationen som resecentrum bör ses över då kommunen i tidigare utredningar kring HHJ stationsläge i Värnamo har kommit fram till att kommunen inte bör ha två resecentrum. Vidare framförs synpunkten att Europabanan inte är det korrekta namnet utan HHJ sträckan Jönköping-Malmö.

Kommentar: Ställningstagande och text justeras i enlighet med synpunkten.

Mark- och exploateringsavdelningen påpekar att man inte bör peka ut en lokalisering för rangergården i ställningstagandet kring att verka för att den utlokaliseras från centrum.

Kommentar: Planförslaget justeras till att enbart verka för en utlokalisering av rangerverksamheten. Planförslaget kommer även kompletteras med att kommunen genom vidare utredning ska titta på alternativa lokaliseringar inom och utanför kommunen.

12.6 Risk och Säkerhet

Mark- och exploateringsavdelningen framför synpunkten att följande ställningstagande inte hör hemma i översiktsplanen eftersom de är på en för detaljerad nivå för att hanteras i en översiktsplan och då frågorna oavsett hanteras vid bygglov och i detaljplan,

Kommunen ska i tidiga skeden beakta behovet av brandvattenförsörjning och att denna är tillgodosedd. Likaså för följande ställningstagande,

Kommunen är positiv till byggnation av högre byggnader. Sådana byggnader ska kunna utrymmas utan räddningstjänstens hjälp.

Kommentar: Plan- och byggavdelningen överensstämmer och de två ställningstagandena avlägsnas.

Miljöavdelningen och Mark- och exploateringsavdelningen framför synpunkten att följande ställningstagande antingen kräver ett klagörande eller att den stryks då den inte kan anses höra hemma i en kommunövergripande översiktsplan, Vid nyetablering av bullrande verksamhet samt ändrad användning som innebär störande verksamhet ska verksamhetsutövaren ta fram bullerutredning...

Kommentar: Plan- och byggavdelningen överensstämmer med synpunkterna och ställningstagandet stryks.

Miljöavdelningen önskar att följande ställningstagande kring buller läggs till planförslaget,

Kommunen ska i planering och lovgivande verka för att inga nya bullerstörda bostäder eller byggnader där människor stadigvarande vistas tillkommer. Kommunen ska minst utgå från rådande lagstiftning, riktlinjer och vägledning för buller och ha som ambition att inte bara uppfylla denna utan överträffa den.

Kommentar: Ställningstagandet lyfts in i planförslaget. När en tätare stad byggs är det viktigt att se till att vi inte bygger bullrande eller hälsovådliga livsmiljöer. För att göra detta krävs god vägledning i den fysiska planeringen. Även Trafikverket har i sina synpunkter önskat komplettering av planförslaget gällande buller och förtätning. Trafikverket menar att först och främst ska lokalisering lösa bullerproblem och därefter genom diverse tekniska lösningar.

Mark- och exploateringsavdelningen framför synpunkten att följande ställningstagande är överflödigt, "Kommunen ska verka för att områden som är förorenade eller potentiellt kan vara förorenade och som ligger inom befintlig eller planerad bostadsbebyggelse i förebyggande syfte ska undersökas och att dessa vid behov ska vara prioriterade för eventuell åtgärd."

Kommentar: Plan- och byggavdelningen ser ett behov av att i frågan vara steget före och proaktivt arbeta och ha dessa områden för ögonen, bland annat då sådana utredningar och eventuella följåtgärder är tidskrävande. Avdelningen låter ställningstagandet stå kvar.

Miljöavdelningen önskar klagörande kring markföroreningar att det handlar om att förtätningar förorsakar att mer mark behäftad med förorening tas i anspråk medan det i en stadsspridning där ny mark tas i anspråk - sällan föreligger markförorening.

Kommentar: Planförslaget revideras utifrån synpunkt. Tidigare synpunkt från Länsstyrelsen i Jönköping medför att även för ställningstagandet/texten revideras avseende att kommunen i vidare planering ska göra en analys kring hur mkt mark som markförorenad vid förtätning av kommunens tätorter.

Mark- och exploateringsavdelningen framför synpunkten att följande ställningstagande är överflödigt, "Kommunen ska genom planering och exploatering verka för fortsatt ren och hälsosamt luft och för att även i framtiden klara de miljö kvalitetsnormer som finns för utomhusluften."

Avdelningen saknar dessutom kollektivtrafikaspekten i det andra ställningstagandet för luftkvalitén.

Kommentar: Plan- och byggavdelningen påpekar att kommunen i sin översiktsplanering är skyldig att redogöra för miljö kvalitetsnormen för luftkvalité. I Värnamo förekommer idag inga problemområden där luftkvalitén överskrider de uppsatta normerna, detta och att vi även fortsättningsvis i vidare

planering ska verka för god luftkvalité kommer planförslaget att redogöra för. Planförslaget justeras genom att de två förekommande ställningstagandena slås samman samt att kollektivtrafik läggs till som aspekt för att främja en god luftkvalité.

Miljöavdelningen önskar komplettera planförslaget med text om radon.

Kommentar: Planförslaget kompletteras i enlighet med synpunkt.

Miljöavdelningen önskar komplettera planförslaget med en vidareutveckling och förklaring avseende riskobjekt och verksamheters riskområden.

Kommentar: Planförslaget kompletteras enligt synpunkt.

12.7 Jordbruksmark

Mark- och exploateringsavdelningen föreslår att ställningstagande kring exploatering i lägen kring centralorten på jordbruksmark revideras enligt följande eftersom det skulle tydliggöra kommunens ställning i frågan, I de fall jordbruksmark behöver tas i anspråk för stadens eller tätortens utveckling ska denna exploatering vara ett övervägande skäl förutsatt att alternativ exploateringsytor inom närområdet prövats av kommunen i enlighet med gällande lagstiftning.

Kommentar: Planförslagets ställningstagande är specifikt formulerat utifrån stadsutveckling som samhällsintresse och omfattas alltså inte av övriga tätorters expansion. Plan- och byggavdelningen menar att bara Värnamo stad som det är aktuellt att ta jordbruksmark i anspråk för tätortsutbredning. Övriga tätorter bör först och främst utvecklingen äga rum inom nuvarande tätortutbredning eller på annan mark. Plan- och byggavdelningen ser varken ett behov av eller en önskan av att planförslaget kompletteras med en vägledning för att tätortutbredning i övrigt ska ses som ett samhällsintresse som ska vara ett skäl att ianspråkta jordbruksmark.

Mark- och exploateringsavdelningen lämnar synpunkten att eftersom jordbruksmark i Värnamo inte har samma ekonomiska värde i förhållande till mer utpräglade och högavkastande jordbruksområden i Sverige anser avdelningen att följande ställningstagande bör tas bort, Kommunen ska ha ett aktuellt planeringsunderlag för, samt en värdering av kommunens jordbruksmark. Den ska ligga till grund för bedömning vid exploatering av jordbruksmarksområden.

Kommentar: Ställningstagandet kring värdering av jordbruksmark kvarstår. Jordbruksmarken har stor betydelse för kommunen, för kommunens landskap och möjligheten till lokalproducerad mat och kommunens möjlighet att vid kris försörja befolkningen med mat. I Värnamo kommun odlas inte spannmål som i de jordbruksområden som avdelningen åsyftar utan här producerat mjölk och kött storskaligt och för denna produktion är marken betydelsefull och har ett stort ekonomisk och allmän värde.

Mark- och exploateringsavdelningen önskar att följande ställningstagande stryks då kommunen inte har för ambition att driva jordbruk utan äga denna som framtida exploateringsmark alternativt om det inte är möjligt som bytesmark, Vid förvaltning av kommunens jordbruksmark ska kommunen verka för en omläggning till ekologisk produktion. Kommunen ska tillämpa långa arrendetider för att underlätta för en omläggning. Vid nytecknande av arrendeavtal bör förtur ges till brukare som åtar sig att odla marken ekologiskt.

Kommentar: Ställningstagandet justeras genom att skrivningen om att tillämpa långa arrendetider avlägsnas. Detta skulle försvåra för kommunens huvudsakliga syfte med sitt jordbruksmarksinnehav som är exploaterings- och bytesmark.

För den jordbruksmark som inte går att exploatera eller i väntan på en exploatering bör kommunen ha en aktiv ställning i hur den ska bedrivas. Ställningstagandet kommer justeras och utpekandet av ekologisk produktion som premierande tas bort och istället lyfts en bredare definition som vara premierande, ekologisk hållbar och miljöanpassad/vänlig brukande ska premieras.

Tekniska förvaltningen lämnar synpunkten att ställningstagandet kring kant- och brynzoner på jord- och skogsbruksmark ska strykas eller omformuleras till att denna enbart berör kommunalt ägd mark.

Kommentar: Ställningstagandet är formulerat att kommunen ska uppmuntra anläggandet av kant- och brynzoner. Det ämnat som en vägledning både för provat och kommunal mark och kommer kvarstå i sin nuvarande formulering.

Tekniska förvaltningen framför synpunkt att man anser att planförslaget omöjliggör för stadsutveckling med de ställningstagande som föreligger i planförslaget till ny översiktsplan. nuvarande tätortutbredning på jordbruksmark. Detta bör i så fall analyseras och konsekvensbeskrivas.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen åsikt är att planens ställningstaganden som berör exploatering av jordbruksmark inte omöjliggör byggnation på jordbruksmark. Följande ställningstagande är specifikt utformat för att möjliggöra stadsutveckling på jordbruksmark som åsyftas i synpunkten, Vid intressekonflikter av betydelse för centralortens utveckling ska stadsutveckling vara ett vägande skäl i övervägandet för att ta jordbruksmark i anspråk. Ställningstagandet bör ses ihop med de krav lagstiftningen ställer till kommunerna i Miljöbalken, kommunen är skyldig att verka för att jordbruksmark endast bebyggs för att tillgodose betydelsefulla samhällsintressen och då det saknas lämplig alternativ lokalisering. För platser där jordbruksmark tas i anspråk ska noggranna konsekvensanalyser och överväganden göras

Samhällsbyggnadsförvaltningen menar att man med ställningstagandet pekar på att Värnamo kommun anser att i fallet stadsutveckling av Värnamo stad så är detta ett sådan viktigt samhällsintresse som avses i lagstiftningen.

12.8 Övriga

Tekniska förvaltningen önskar att ställningstaganden kring entréer till staden flyttas till andra kompletterande styrdokument såsom Grönstruktursplaner med mera.

Kommentar: Ställningstagandet stryks från planförslaget i enlighet med synpunkt.

Tekniska förvaltningen lämnar en synpunkt kring ställningstagandet för landsbygdsskolor, förvaltningen menar att det är hämmande för utbildning att ha små skolor och man önskar se ett mer nyanserat ställningstagande, kommunen bör inte ha kvar alla små skolor till vilket pris som helst.

Kommentar: Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att ställningstagandet är nyanserat formulerat, Kommunen ska verka för att upprätthålla landsbygdsskolor med god kvalité både i utbildning och i den sociala miljön. Genom skrivningen, att det enbart är skolor som kan upprätthålla god kvalité i utbildning och social miljö som kommunen ska verka för att upprätthålla. Ställningstagandet är ett politiskt ställningstagande, för att möjliggöra tillväxt i hela kommunen är det mycket viktigt att allmän service såsom skola, barnomsorg finns även i mindre orter och på landsbygden.

13. Externa myndigheter

De externa myndigheterna som har lämnat synpunkter utgörs av kommunerna (Alvesta, Ljungby och Vaggeryd), Länsstyrelsen i Kronoberg, Svenska kraftnät, Statens geologiska institut (SGI), Region

Jönköpings län, Lantmäteriet, Luftfartsverket, Trafikverket och Försvarsmakten. Lantmäteriet, Försvarsmakten och Alvesta kommun har svarat att man inte har några erinringar över planförslaget.

13.1 Länsstyrelsen i Jönköping

Länsstyrelsen i Jönköping har en särskild granskande roll av översiktsplanen i enlighet med plan- och bygglagen. Myndigheten ska efter utställningen inkomma med ett granskningsyttrande som in går i själva planhandlingen. Deras svar redovisas därav inledningsvis i samrådsredogörelsen och inte i samband med övriga externa myndigheter. Som helhet finns länsstyrelsens synpunkter i bilaga 1.

13.2 Övriga externa myndigheters synpunkter samt kommuner

Svaren från de externa myndigheterna har en tonvikt på infrastruktur och regionala frågor. Svaren är till största del generella och handlar om vad kommunen bör tänka mer på exempelvis säkerhetsrisker. I dessa delar som inte är konkret uttryckta är det svårt att avgöra vilka förändringar i planförslaget som synpunkterna bör utgöra.

LFV Air Navigation Service of Sweden har lämnat allmänna synpunkter kring att alla höga objekt, högre än 20 meter ska remitteras till LFV. Texten bör kompletteras med kommunens skyldighet att samråda med LFV för alla höga objekt oavsett placering föreligger. Observera att en skillnad gentemot försvarsmaktens bestämmelser föreligger.

Man önskar att texten kring vad vindkraft inte får komma i konflikt med kompletteras med civil luftfart.

Kommentar: Planförslaget justeras i enlighet med synpunkt.

Svenska Kraftnät lämnar synpunkter av allmän karaktär kring att samråd måste hållas med Svenska kraftnät när åtgärd planeras inom 250 m från stamnätsledning och stationer, kring Vindkraft markförläggning av kraftledning samt om Svenska kraftnäts magnetsfältspolicy.

Kommentar: Planförslaget justeras med kompletterande informationstext i enlighet med synpunkt.

SGI Sveriges geologiska institut, lämnar synpunkten att man önskar komplettera planen med ett avsnitt som översiktligt beskriver de geologiska och geotekniska förutsättningarna inom kommunen som helhet. SGI rekommenderar vidare att geotekniska undersökningar inarbetas i översiktsplanen. Översiktsplanen bör generellt uppmärksamma att geotekniska säkerhetsfrågor avseende ras och skred samt erosion enligt PBL ska klarläggas i samband med framtagande av nya detaljplaner. Generellt är det lämpligt att det i översiktsplanen redovisa geologiska och geotekniska förhållanden samt eventuella risker, då detta utgör underlag för strategiska val av markanvändning. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen.

En översiktsplan bör beskriva en strategi för hur de geotekniska frågorna ska klarläggas. En sådan strategi rekommenderas innehålla:

- Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden
- Identifiera områden där ytterliga geotekniska undersökningar är eller kan vara nödvändiga vid framtida detaljplanearbete för att bedöma områdets lämplighet med hänsyn till geotekniska säkerhetsrisker
- Riktlinjer för eventuella restriktioner mht geotekniska förhållanden
- Översiktlig bedömning av hur klimatförändringarna kan påverka de geotekniska frågeställningarna.

Kommentar: Synpunkten orsakar inga kompletteringar av planförslaget. Kommunen kommer i vidare planering och då främst i kommande fördjupningar av översiktsplanen att ta upp och mer specifikt att redogöra för de geologiska förhållandena.

Region Jönköpings län ställer sig positiva till kommunens förslag till ny översiktsplan. Regionen lämnar följande kompletterande synpunkter på förslaget,

En utveckling av kopplingen till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och den regionala transportplanen. Regionen upplyser vidare kommunen om att den regionala transportplanen inte motsvarar en regional utvecklingsplan (RUP). Likaså vill man upplysa kommunen om att planen ger en felaktig beskrivning av organisationen för kollektivtrafik i länet.

Regionen framhåller betydelsen av att kommunen beaktar kopplingen mellan kollektivtrafik och bebyggelseutveckling i sin planering. Regionen framför vidare att man ser positivt till att kommunen har lyft frågan om att bevara och utveckla jord och skogsbruksmark och mellankommunal samverkan i planförslaget.

Kommentar: Kommunen kompletterar planeringsunderlaget och det kapitel som redogör för regionala planer och strategier i enlighet med synpunkt.

Länsstyrelsen i Kronoberg har lämnat synpunkter ur ett mellankommunalt hänseende på planförslaget till ny översiktsplan för Värnamo kommun. Länsstyrelsen ser positivt till att mellankommunala frågor behandlas i ett eget avsnitt och att man i kartor i planförslaget redovisar företeelser över den egna kommungränsen vilket sätter kommunen i ett större sammanhang.

Länsstyrelsen önskar att planförslaget avseende LIS- område vid Bolmen kompletteras med en motivering varför det föreligger en liten risk för att vattenkvalitén i Bolmen skulle påverkas av en exploatering i utpekade LIS-område. Avloppsfrågan bör uppmärksammas.

Länsstyrelsen upplyser kommunen om att Bolmen är råvattentäkt för 16 kommuner i Skåne och vidare att det föreligger ett riksintresse för vindkraft i Alvesta kommun som följer länsgränsen till Värnamo.

Länsstyrelsen i Kronoberg menar att planförslaget skall kunna kompletteras avseende värdefull natur. Det finns värdefulla lövskogsområde vid Bolmen och Vidöstern som går över kommungränsen till Ljungby.

Kommentar: Planförslaget kompletteras i enlighet med länsstyrelsens synpunkt över LIS-området invid Bolmen.

Då kommunen vid planens framtagande saknade relevant och aktuellt underlag för värdefull natur kommer inte planen att kompletteras med de lövskogsområden som länsstyrelsen hänvisar till. Planförslaget har dock kompletterats med ett ställningstagande att kommunen ska ta fram en Naturmiljöplan utifrån den regionala Grön handlingsplan där bland annat kommunens gröna värdekärnor avseende lövskog kommer framgå.

Planen kompletteras med information kring Bolmen som råvattentäkt samt kring värdefull natur vid Bolmen och Vidöstern.

Trafikverket ser positivt till att kommunen har upprättat en ny översiktsplan. Trafikverket framför synpunkten att planförslaget bör kompletteras med det av Trafikverket och länsplansupprättarna utpekade funktionellt prioriterat vägnät som förutom riksintressen för väg också utgörs av väg 151, väg 152, väg 153 och väg 846. Framkomligheten för den regionala gods- kollektiv- och persontrafik

för dessa vägar ska värnas. Åtgärder som har en negativ påverkan på den nationella och regionala framkomligheten, som till exempel anslutningar ska minimeras.

Trafikverket upplyser vidare kommunen om att Värnamo är berörd av MSA-ytorna för Växjö och Jönköpings flygplatser. Berörda flygplatser, Försvarsmakten och Luftfartsverket ska höras vid planering av höga byggnader eller andra anläggningar. I de fall det förekommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser.

Trafikverket önskar att planförslaget kompletteras med information om den nationella, regionala transportplanerna. Trafikverket upplyser vidare att om staten ska finansiera åtgärder som föreslås i planförslaget ska dessa finnas med i nationell eller regional plan. Vidare önskar man att kommunen i planförslaget redogör för de åtgärder som förekommer i den regionala och nationella planen avseende kommunen.

Dessa åtgärder är, förbifart Bor finns med i den regionala planen och arbetet med vägplan är uppstartat, HNJ-banan norrut från Värnamo mot Vaggeryd för att höja kapacitet och hastighet. I den föreslagna planen för 2018-2029 har dessa åtgärder kompletteras med väg 27, sträckan mellan E:4an och förbifart Bor samt väg 27 delen Bredaryd-Anderstorp, det finns också nämnt en ökad satsning på banan mot Jönköping/Nässjö med elektrifiering och ny sträckning in mot Jönköping vilket förbättrar möjligheten till hållbar pendling. Trafikverket upplyser kommunen om att den regionala cykelstrategin för Jönköpings län är antagen. Tre sammanhängande stråk pekas ut i länet varav sträckan Gislaved/Smålandsstenar Värnamo Bor berör Värnamo kommun, en åtgärdsvalsstudie ska tas fram för sträckan.

Angående det framtida riksintresset för HHJ sträckan Jönköping Malmö upplyser trafikverket kommunen om att det först är då det finns en beslutad utredning och vald korridor för åtgärden, vilken ligger till grund för precisering av riksintresset, som åtgärden får statusen planerad kommunikationsanläggning av riksintresse och kan hävdas som riksintresse. Trafikverket genomför för närvarande en åtgärdsvalsstudie gällande den för kommunen aktuella sträckan som förväntas bli klar 2018 och som utgör underlag för den nationella infrastrukturplanen 2018-2029.

Trafikverket anser att kommunens mer principiella hållning för lokalisering av ny station och järnvägsdragning är att föredra. I planförslaget behöver det förtydligas vad som är kommunens förslag för den framtida stationen och höghastighetsjärnvägen samt Trafikverkets planeringsläge, - att varken sträckning eller stationsläge är beslutat. Trafikverket rekommenderar kommunen att tillämpa en försiktighetsprincip vid fortsatt planläggning, lovgivande och byggnation av stora anläggningar som kan påverka/försvåra en utbyggnad av den framtida järnvägen.

Trafikverket ser positivt till förtätning och utveckling av och kring stationsområdet i Värnamo stad vilket en utlokalisering av rangergård skulle kunna innebära.

Planförslaget bör kompletteras med ett ställningstagande kring viktiga regionala målpunkter som lasarettet och resecentrum.

Trafikverket informerar kommunen om att man är restriktiv till nya anslutningar för framför allt större vägar och funktionellt prioriterade vägar vid förändring. Trafikverket vill därav framföra betydelse att planförslaget lyfter innebörden av tätortbandet för väg 27 samt för väg 606 som på grund av rådande bebyggelsetryck fått en ändrad användning.

I vidare trafikplanering och fördjupning av översiktsplanen önskar även Trafikverket att kommunen lyfter kapaciteten i cirkulationsplatserna på väg 27 förbi Värnamo/Bredastan – hur korsningar mellan de kommunala och statliga vägarna kapacitetsmässigt ska klara trafikutvecklingen i olika scenarion.

Trafikverket upplyser kommunen att man är mycket restriktiv när det gäller ny exploatering intill större vägar och järnvägar. För Järnvägar gäller generellt byggnadsfri zon på 30 meter från spårmit. För ytor där människor vistas tillfälligt (exempelvis parkering och garage) kan ett avstånd på 15 meter från spårmit godtas. Utmed statlig väg gäller ett generellt byggnadsfritt avstånd på 12 m. Länsstyrelsen har även beslutat om att utöka detta avstånd för vägarna E4 och delar av väg 27 till 50 meter och för övriga delar av väg 27 och vägarna 25,127,151 och 153 till 30 m. Kartan i planförslaget som redogör för dessa avstånd bör kompletteras.

Trafikverket upplyser kommunen om att man i fortsatt planering avseende vindkraftsetablering bör ske i samråd med Trafikverket.

Järnvägs- och vägtrafik ger upphov till buller och vibrationer. Trafikverket anser att det bör framgå i planen att en god ljudnivå i första hand uppnås genom samhällsplanering i form av lokalisering och utformning av bebyggelse och inte genom skyddsåtgärder.

Kommentar: Kommunen hörsammar de upplysningar som Trafikverket ger i sitt yttrande.

Planförslaget justeras och den av kommunen preciserade lokaliseringen av höghastighetsjärnvägen med tillhörande station kommer avlägsnas. Planförslaget förtydligas för vad som i planförslaget utgör kommunens ställning för höghastighetsjärnvägen och vad som är trafikverkets ställning i frågan. Planförslaget ses även över avseende vilket läge Trafikverket befinner sig avseende deras arbete.

Planförslaget kompletteras med följande:

- *En redogörelse över det funktionellt prioriterade vägnätet och vilka vägar som omfattas av detta.*
- *Information kring att Luftfartsverket, Försvarmakten samt berörda flygplatser ska samrådas med vid planering av höga byggnader och anläggningar samt att hindersanalyser ska tas fram vid behov.*
- *Ställningstagande kring viktiga regionala målpunkter som lasarettet och resecentrum.*
- *Information kring de nationella och regionala transportplanernas innehåll samt den regionala cykelstrategin som är antagen.*

Kartan som redogör för byggnadsfrizon ses över i enlighet med synpunkt.

Planförslaget justeras avseende planförslagets konsekvens av den föreslagna bebyggelsestrategin, det i planförslaget kallade tätortbandet längsmed väg 27. Ställningstaganden justeras och text.

Avseende Trafikverket synpunkt att det av planen bör framgå att en god ljudnivå i första hand uppnås genom samhällsplanering ämnas planförslaget justeras med ett ställningstagande kring buller, med följande ställningstagande, "Kommunen ska i planering och lovgivande verka för att inga nya bullerstörda bostäder eller byggnader där människor stadigvarande vistas tillkommer. Kommunen ska minst utgå från rådande lagstiftning, riktlinjer och vägledning för buller och ha som ambition att inte bara uppfylla denna utan överträffa den."

Ljungby kommun ser positivt till att Värnamo vill verka för en regionsförstoring och ett ökat kollektivt resande mellan kommunerna. Ljungby kommun påtalar att Bergåsen anläggning är av riksintresse för dricksvattenförsörjning även för Ljungby kommun då den utgör reservvattentäkt för Ljungby tätort. Ljungby påtalar även det mellankommunala intresset vad gäller den planerade höghastighetsjärnvägen.

Kommentar: Planeringsunderlaget kompletteras avseende riksintresset för dricksvatten Bergåsen i enlighet med synpunkt. Planförslaget redogör för den mellankommunala betydelsen av HHJ etablering med följande ställningstagande, Kommunen ska vid planering och exploatering verka för förbättrade och ökade anslutningsmöjligheter till höghastighetsjärnvägen. Nationell-, regional- och lokaltrafik ska effektivt ansluta ny station. Mellankommunala anslutningsmöjligheter samt gång- och cykelvägar och lokal kollektivtrafik ska särskilt beaktas.

Vaggeryds kommun håller med Värnamo om betydelsen av att verka för förbättrad kommunikation med kollektivtrafik mellan Växjö-Värnamo och Jönköping samt att aktivt arbeta för att kapacitet och standard höjs på järnvägssträckan mellan Halmstad-Värnamo-Nässjö.

Kommentar: Kommunen har ingen kommentar.

14. Planen efter samrådet

Följande kapitel redogör för sammanfattningar av vilka revideringar som samrådet har medfört på planförslag, planeringsunderlag och konsekvensbeskrivning. Kapitlet beskriver huvuddragen av de mer betydande revideringarna som kommunen har valt att göra inför att planen ställs ut för utställning.

14.1 Större förändringar i planförslaget

Revideringarna för planförslaget beskrivs i enlighet med planförslagets indelning i de fyra fokusområdena; Attraktiv kommun, Goda kommunikationer, Utveckla mark och vattenresurser och Hållbar näringslivsutveckling.

Efter samrådet har de initiala kapitlen kring kommunens utmaningar och möjligheter flyttats till planeringsunderlaget. Åtgärden görs i syfte att minska planförslagets omfattning och öka läsbarheten av dokumentet genom att renodla vad som faktiskt utgör kommunens ställning i den fysiska planeringen till planförslaget.

I syfte att minska antalet ställningstaganden och därmed tillskapa ett mer spetsigt planverktyg så har ställningstaganden med en svag koppling till fysisk planering tagits bort. Likaså har ställningstaganden med liknande budskap fast på olika platser i planen avlägsnats. Ställningstaganden har även i viss utsträckning kompletterats med att redogöra för hur kommunen ämnar verka för att uppfylla ställningstagandet och i andra fall avlägsnats.

Målbilden har justerats bland annat i enlighet med det nya ställningstagandet kring en landsbygdslinje.

14.1.1 Attraktiv kommun

Planen har korrigerats avseende prioriteringen av arbetet med att ta fram fördjupningar av översiktsplanen. Arbetet med att ta fram en fördjupning för landsbygden har prioriterats upp. Prioriteringen har även tydliggjorts ställningstaganden.

Planförslaget har kompletterats med ett ställningstagande för landsbygdslinjen. Ställningstagandet ska ses som en mer långsiktig strategi för utvecklingen av landsbygden. Under planperioden ska kommunen framförallt avseende kommunikationer och service verka för stråkets utveckling.

Landsbygdsområdena har lyfts ur planförslaget samtidigt som tätortbandet och ställningstagandet om att kommunen ser positivt till kompletteringar av befintliga bebyggelsegrupper i tätortbandet ligger kvar. Mer specifika utpekande kommer istället att göras i vidare planering, fördjupning av översiktsplanen för landsbygden.

Planeringsstrategin för LIS(landsbygdsutveckling i strandnära lägen) och de där till hörande LIS-områdena har omvandlats till ett tematiskt tillägg till översiktsplanen i syfte att öka läsbarheten av översiktsplanen men även för att underlätta den vidare processen med så kallad rullande översiktsplanering. Kvar i den kommunövergripande översiktsplanen återfinns en kort uppräknig över vilka områden som omfattas av LIS samt de kommunala ställningstagandena för utpekande av LIS-områden.

Många av de mer detaljerade ställningstagandena för kulturmiljövård har flyttats till kommunens Plan för kulturmiljön.

Alla för kommunen aktuella riksintresseområden för kulturmiljövård har lyfts in i planförslaget och kommunen ger sin ställning för vart och ett av dessa.

Nya ställningstaganden

- I syfte att slå vakt om stadens långsiktiga utveckling ska kommunen inom Värnamo stads omland (ett avstånd av 3 km från nuvarande tätortsutbredning) verka för att komplettering av samlad bebyggelse eller mer omfattande ny bebyggelse sker med planläggning.
- Kommunen ska vid lovgivning och planering verka för att andelen friyta ska vara godtagbar, utifrån det geografiska läget samt exploateringsgrad med mera. Vad som utgör godtagbar friyta ska i vidare planering, fördjupade översiktsplaner redogöras för vad för olika lägen i kommunen utgör acceptabel andel friyta av bruttoytan.
- Kommunen ska verka för att främja bosättning och bebyggelse på landsbygden, genom att i översiktsplanen uppmuntra till kompletterande bebyggelse längs med tätortsbandet. I vidare planering ska områden särskilt lämpade för småskalig bostadskompletteringar pekas ut.
- Kommunen ska genom att verka för service och kommunikationer utmed den utpekade landsbygdslinjen verka för en utveckling av landsbygden i kommunen.
- Kommunen ska i vidare planering särskilt beakta behovet av boende för demenssjuka. En grupp som i framtiden kommer bli större.
- Kommunen ska i vidare planering verka för att den växande gruppen äldre som inte kräver omsorg men trygghet samt viss service.
- Kommunen ska verka för att ta fram ett relevant underlag som i vidare planering exempelvis avseende trafik och friluftsliv ska kunna nyttjas för att uppmärksamma och verka för en jämlik planering och i förlängningen fysisk utveckling.

Korrigeringar i mark- och vattenanvändningskartan

De utpekade landsbygdsområdena har tagits bort efter samrådet. Landsbygdslinjen redogörs för i kartan.

14.1.2 Goda kommunikationer

I utställningshandlingen har den efterkommande trafikplanerings roll jämte översiktsplaneringen klargjorts. Det är i efterföljande planering som strategier och prioriteringar ska beslutas för hur kommunen ska uppnå målet om ett balanserat och ur flera aspekter hållbart trafiksystem. Målen för trafikplaneringen redogör översiktsplanen för medan på vilket sätt ska klargöras i Plan för trafik.

Efter samrådet har landsbygdslinjen lagts till som kompletterande ställningstagande för landsbygdsutveckling i kommunen. Ställningstagandet innebär att kommunen under planperioden ska verka för förbättrade kommunikationer och service utefter stråket.

Planeringsstrategin, Ett balanserat trafiksystem har kompletterats med att även omfatta den centrala kollektivtrafiken, stadstrafiken.

Planförslaget har efter samrådet justerats till att kommunen enbart vill verka för en utlokalisering av den centralt belägna rangeringsverksamheten i Värnamo stad i syfte att frigöra mark. Kommunen tar inte ställning för var en ny lokalisering bör äga rum utan lämnar frågan öppen.

Ställningstagandet i samrådshandlingen om att verka för att återuppta trafik på de före detta stationerna i Hörle, Kärda och Horda har avlägsnats ur planförslaget.

Planförslaget kommer enbart redogöra för ett schematiskt läge för ny höghastighetsjärnvägsstation och sträcka förbi Värnamo stad i enlighet med Trafikverkets synpunkt.

Ställningstaganden

- Kommunen ska i vidare planering och i samverkan verka för utbyggnad och effektivisering av kollektivtrafik för landsbygdslinjen, Nydala-Värnamo-Hånger-Dannäs
- Kommunen ska i fortsatt planering och exploatering verka för att dagens rangeringsverksamhet i centrala Värnamo stad utlokaliseras till ett läge inom eller utanför kommunen.

Korrigeringar i mark- och vattenanvändningskartan

Symbolen för en utlokaliserad rangeringsverksamhet till läge norr om staden tas bort och ersätts med en schematisk pil. Landsbygdslinjen i hänseende att verka för förbättrade kommunikationer läggs till i kartan. Likaså ersätts den preliminära järnvägssträckan för HHJ med schematiska pilar.

14.1.2 Utveckla mark och vattenresurser

Planeringsstrategin Fokus på återvinning har strukits och ställningstaganden för avfall har flyttats till planeringsstrategin för Långsiktig och hållbar teknisk försörjning.

Vindkraft har flyttat ut ur planeringsstrategin Kommun med fokus på förnyelsebar energi och hanteras nu under den nya planeringsstrategin Kommun med plats för vindkraft.

Tysta områden har flyttats från planeringsstrategin, Miljö och hälsosäker kommun till strategin, Naturmiljö som resurs. Syftetesten avseende tysta områden har kompletterats och innebörden av tysta områden har förtydligats. Kommunens syfte med utpekandet är inte att "lägga en död hand" över de utpekade områdena. Snarare ser kommunen en utvecklingspotential som man vill värna och verka för, framförallt ur ett folkhälso-, rekreations- och besöksnäringssperspektiv. Tysta områden utgör en betydelsefull resurs för kommunen.

Samtliga riksintressena för naturmiljö och friluftsliv har lyfts in i planförslaget och hanteras i tabeller under planeringsstrategin Naturmiljö som resurs.

Nya ställningstaganden

- Kommunen ska ha en plan för naturmiljön som redogör för med vilka strategier och prioriteringar som kommunen ska utveckla och värna naturmiljön. Planen ska redogöra för lokaliseringen av kommunens värdekärnor och gröna stråk och dessa ska ligga till grund för vidare kommunal fysisk planering och lovgivande.
- Kommunen ska i planering och lovgivande verka för att inga nya bullerstörda bostäder eller byggnader där människor stadigvarande ska vistas tillkommer. Kommunen ska minst utgå

från rådande lagstiftning, riktlinjer och vägledning för buller och ha som ambition att inte bara uppfylla denna utan överträffa den.

- Jordbruksmark får endast tas i anspråk om det behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.
- Vid intressekonflikter i lägen av betydelse för centralortens utveckling ska stadsutveckling där markändamålet avser bostadsändamål eller allmännyttig anläggning för infrastruktur och service, vara ett vägande skäl i övervägandet för att ianspråkta jordbruksmark om alternativ lokalisering saknas.
- Vid förvaltningen av kommunens jordbruksmark ska kommunen verka för att marken brukas hållbart med ekologiska produktionsmetoder. Vid nyteckning av arrendeavtal bör förtur ges till brukare som åtar sig att bruka marken hållbart.
- Kommunen ska i planering och lovgivande verka för att ny bebyggelse inte tillåts där rening av spillvatten inte kan lösas ur ett miljö- och hälsosynpunkt tillfredsställande sätt.
- Värnamo kommun ska i planering och lovgivande verka för att bebyggelse utanför kommunala verksamhetsområden om möjligt ansluts till det kommunala avlopps nätet. I områden där kommunalt VA saknas ska enskilda avloppsanläggningar utföras efter anvisningar från kommunen.

Korrigeringar i mark- och vattenanvändningskartan

Kartan har reviderats och redogör i utställningshandlingen enbart för de explicita ställningstaganden som kommunen gör i planförslaget avseende mark- och vattenanvändningen. Övriga ställningstaganden kring bland annat risker redogörs för i syftestexten med kartor. Detta innebär att det i utställningshandlingen enbart förekommer en mark- och vattenanvändningskarta.

14.1.3 Hållbar näringslivsutveckling

För fokusområdet Hållbar näringslivsutveckling har enbart små revideringar gjorts inför utställningen. Planeringsstrategin Livsarenan Värnamo kommun, har förtydligats med fler ställningstaganden för att klargöra näringslivets roll i att uppnå den kommunala visionen. Ställningstaganden har lagts till som redogör för hur kommunen avser genom fysisk planering att verka för fler arbetsplatser för att uppnå visionen om 40 000 invånare till 2035.

Ställningstaganden

- Kommunen ska ha en plan för näringslivsutvecklingen som ska tas fram i samverkan med kommunens näringslivsbolag. Planen ska sätta ramarna och redogöra för prioriteringar inom kommunens arbete med näringslivsutveckling med utgångspunkt i kommunens vision för befolkningsutveckling.
- Värnamo kommun ska vara en part som bidrar till företagens utveckling och tillväxt bland annat genom att öka utbudet av mark och lokaler i kommunen.
- Kommunen ska aktivt och i samverkan verka för att utlokalisera centralt belägna, störande verksamheter till bättre lämpad lokalisering. I syfte att möjliggöra för dessa företags fortsatta utveckling i kommunen samt för att möjliggöra för centralt belägen bostadsbyggnation och för det centrala läget, bättre lämpade etableringar av verksamheter.

Korrigeringar i mark- och vattenanvändningskartan

Inga större revideringar har gjorts i kartan inför utställningen.

14.2 Större förändringar i planeringsunderlaget

Till planeringsunderlagets inledande kapitel har det som tidigare utgjorde planförslagets inledning, Utmaningar och möjligheter flyttats. Planeringsunderlaget har efter samrådet kompletterats med att utöver de underlag med en geografisk koppling till kommunen även redovisa övriga utgångspunkter, förutsättningar som inverkar på den fysiska planeringen i kommunen såsom, - nationella mål och kommunens politiska målsättningar, - tvärsektoriella hållbarhetsfrågor såsom integration jämlikhet och tillgänglighet, framtidsbedömningar, befolkningsprognos och statistik samt hur kommunen påverkas och inverkar i ett regionalt, nationellt och internationellt sammanhang.

Utöver denna större revidering har planeringsunderlaget setts över avseende uppdaterad befolkningsstatistik, vissa mellankommunala intressen har lagts till, korrigeringar avseende information kring vägar samt så har ett riksintresseområde avseende naturvård som inte redogjorts för i samrådshandlingen lagts till.

14.3 Större förändringar i konsekvensbeskrivningen

Konsekvensbeskrivningen har sedan samrådet reviderats främst utifrån förutsättningen att kommunen har valt att ta fram en tematisk översiktsplan för LIS, landsbygdsutveckling i strandnära läge. En utökad och för frågan specifik konsekvensbeskrivningen har i utställningshandlingen bilagts den ordinarie konsekvensbeskrivningen för översiktsplanen. LIS som konsekvens redogörs utöver detta även generellt i konsekvensbeskrivningen för den kommunövergripande översiktsplanen.

Ställningstagandet kring landsbygdslinjen som planförslaget efter samrådet har kompletterats med har arbetats in i konsekvensbeskrivningen. Landsbygdslinjen mildrar konsekvenserna av vad samrådets konsekvensbeskrivning redogjorde som potentiell konsekvens av ställningstagandet kring tätortbandet, en utarmning av landsbygden.

15. Bilaga

Länsstyrelsen i Jönköping län, samrådsyttrande Dnr. 12.2895212

